

รายงานศึกษาฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการพนัน

โดย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

พ.ศ. 2558

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มูลนิธิสารานุกรมแห่งชาติ (มสช.)

รายงานศึกษาฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการพนัน

โดย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

พ.ศ. 2558

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)

บทคัดย่อ

การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา ตาม โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)” กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับนิสิตนักศึกษาในการจัดการปัญหาจากการพนัน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยพัฒนานโยบายด้านภัยการพนัน และประสานความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายฯ ผลักดันนโยบาย และ/หรือมาตรการป้องกันการเข้าถึงการพนันของเด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษามีมาตรการด้านภัยการพนันในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2558 – 15 ธันวาคม 2558 และคณะทำงานได้มีการสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และพฤติกรรมการเล่นของนักศึกษา รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมการเล่นพนัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบและวิธีการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ในการเล่นพนันของนักศึกษา ที่ทางสถาบันการศึกษาสามารถดำเนินการได้จริง มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถาบันการศึกษา ต่อไป จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการพนันฉบับนี้ขึ้น เพื่อนำเสนอผลการสำรวจการสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา โดยรูปแบบการศึกษามี 2 วิธี คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการศึกษาเชิงสำรวจ

ผลการศึกษา พบว่า ประสบการณ์การเล่นการพนันของนักศึกษา ส่วนใหญ่ไม่เคยเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 71.0 และนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 26.7, ความถี่ในการเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่เล่นนานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 93.9 และเล่นเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 6.1, เหตุผลในการตัดสินใจเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่เล่นเพื่อความสนุก เพื่อคลายเครียด และเล่นตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 68.4, 37.7 และ 35.1 ตามลำดับ, ประเภทการพนันที่นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนันเล่น ส่วนใหญ่ คือ ไพ่ และพนันบอล/มวย คิดเป็นร้อยละ 43.9 และ 40.4 ตามลำดับ, จำนวนเงินที่ใช้เล่นในแต่ละครั้งของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ คือ ต่ำกว่า 100 บาท และ 100-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.2 และ 26.3 ตามลำดับ, สถานที่ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเล่นพนันของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ คือ ที่มหาวิทยาลัย และที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และ 26.3 ตามลำดับ

ในส่วนของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ต้องการเลิกเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 76.3 และไม่ต้องการเลิกเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 23.7, เหตุผลที่ต้องการเลิกเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ต้องการประหยัด และคิดว่าผิดศีลธรรม คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 31.6 ตามลำดับ, ข้อค้นพบจากการศึกษาผลกระทบที่ได้รับจากการเล่นพนันฟุตบอลนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ด้านค่าใช้จ่าย ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในการศึกษาครั้งนี้ รองลงมาคือ ด้านครอบครัว และด้านการเรียน ส่วนด้านจิตใจได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย และน้อยที่สุดคือ ด้านสุขภาพ ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยตามลำดับ และ เมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา ส่วนใหญ่นักศึกษาเลือกปรึกษากับพ่อแม่ และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 72.8 และ 71.7 ตามลำดับ

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการพนัน พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ 1) การเล่นพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย 2) ผู้ติดพนันมีโอกาสเสี่ยงต่อการทำสิ่งผิดกฎหมาย 3) การเล่นพนันผิดศีลธรรม ($\bar{X} = 4.41, 4.39$ และ 4.27 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย คือ 1) การพนันเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาในสังคม 2) ไม่มีใครที่ประสบความสำเร็จจากการเล่นพนัน 3) การพนันทำให้ท่านเป็นภาระทางการเงินให้กับครอบครัว 4) การพนันทำให้สมาชิกในครอบครัวท่านเสียชื่อ 5) การเล่นเกมพนันทำให้เงินไม่พอใช้ 6) การพนันทำให้มีปัญหาในการเรียน 7) ผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เล่นการพนัน เช่น บ้านเป็นบ่อน หรือสังคมในชุมชน มีโอกาสเล่นการพนันได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.12, 3.91, 3.88, 3.87, 3.72, 3.70$ และ 3.70 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมีผลน้อย คือ 1) ผู้ที่มีสถานะทางสังคมที่ยากจน รายได้น้อย ไม่มีงาน มีความเสี่ยงต่อการเล่นพนันมากขึ้น 2) การเล่นเกมพนันทำให้รู้สึกตื่นเต้น ลุ้น สนุกสนาน 3) การเล่นเกมพนันสามารถทำให้รวยทางลัดได้ ($\bar{X} = 3.35, 2.77$ และ 2.49 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ 1) การเล่นเกมพนันเป็นเรื่องความชอบส่วนบุคคล ไม่ได้สร้างความเดือนร้อนให้ใคร 2) ท่านเล่นเกมพนันตามกลุ่มเพื่อนและเพื่อเข้าสังคมได้ 3) ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งบันเทิง 4) ท่านเล่นเกมพนันเพราะมีเวลาว่างมาก 5) ท่านเล่นเกมพนันเพราะชอบเสี่ยง 6) ท่านมีรายได้เพิ่มจากการเล่นเกมพนัน ($\bar{X} = 2.53, 2.36, 2.16, 2.02, 1.84$ และ 1.83 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นเกมพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วย คือ 1) ท่านกู้หนี้ยืมสินเพื่อเล่นเกมพนัน 2) ท่านเคยหาเงินโดยผิดกฎหมายเพื่อนำมาเล่นเกมพนัน 3) ท่านเล่นเกมพนันเพราะต้องการยึดเป็นอาชีพ 4) ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งจำเป็น ($\bar{X} = 1.80, 1.70, 1.31$ และ 1.29 ตามลำดับ)

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเล่นเกมพนัน พบว่า การทดสอบพฤติกรรมการเล่นเกมพนันของนักศึกษา พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่ คือ 1) ความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญ โอกาสในด้านการงาน การเรียน หรืออาชีพเสียไปเพราะการพนัน 2) หลังจากเสียเงินพนันแล้ว ได้พยายามที่จะกลับไปเล่นเพื่อเอาเงินคืนบ่อยครั้ง 3) โกหกครอบครัว แพทย์ผู้รักษา หรือ บุคคลอื่นเพื่อปกปิดการเล่นเกมพนันของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.5, 27.2 และ 21.5 ตามลำดับ

ความคิดเห็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นเกมพนันของสถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 87.8 และไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 9.1 นักศึกษาที่เห็นด้วย ได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมว่า

ด้านมุมมองต่อการพนัน: 1) การพนันเป็นสิ่งที่ไม่ดี ผิดกฎหมาย ผิดหลักศาสนา ทำให้สิ้นเปลือง สูญเสียทรัพย์สิน ก่อให้เกิดหนี้สิน เสียการเรียน นำไปสู่ปัญหาต่างๆ, 2) คนเล่นเกมพนันเป็นการใช้เวลาโดยไร้สาระ เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี และน่ารังเกียจ, 3) การพนันอาจมีการได้ทรัพย์สินกลับมาบ้าง แต่ไม่คุ้มกับสิ่งต่างๆ ที่เสียไป, 4) คิดว่าการเล่นเกมพนันมีมากในสถานศึกษา, และ 5) หากไม่มีการพนันประเทศไทยจะได้เจริญยิ่งขึ้น

ด้านประโยชน์ของกิจกรรม/โครงการ: 1) การจัดกิจกรรมอาจเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเลิกเล่นเกมพนันได้, 2) ทำให้เด็กได้มาสนใจ เรื่องการเรียน และปฏิบัติตัวดี มีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น นักศึกษาจะได้ตั้งใจเรียนมากขึ้น, 3) นักศึกษาจะได้ตระหนักโทษของการพนัน เห็นถึงข้อเสียและ

ผลกระทบที่จะตามมา, 4) ทำให้ผู้คนนั้นหันมาสนใจในเรื่องการทำงาน ทหารายได้ที่สุจริต ไม่ไปมั่วสุมกับการพนัน, 5) จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น, 6) นักศึกษาสามารถนำเวลานั้นไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ ไม่ไปหมกมุ่นกับเรื่อง อบายมุข มีเวลาให้กับการเรียนได้มากขึ้น ส่งผลให้นักศึกษา มีพฤติกรรมในการเรียนที่ดีขึ้น และเป็นผลดีกับนักศึกษาโดยตรง, 7) จะได้ช่วยให้สถาบันปลอดภัยจากการพนัน ช่วยลดอัตราของผู้ที่เล่นการพนัน และ8) ประหยัด จะทำให้นักศึกษาสามารถเก็บเงินที่เล่นการพนันไปทำอย่างอื่นที่สมควรทำ รู้จักการใช้เงินอย่างถูกวิธีและเกิดประโยชน์ในทางที่ดี

นักศึกษาที่ไม่เห็นด้วย ได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมว่า เขาเล่นการพนัน ก็เป็นเงินของเขา, ไม่อยากเข้าร่วม, ไม่เคย เจอคนเล่นอยู่ในมหาวิทยาลัย, และจะทำให้เสื่อมเสียสถาบัน

ประเด็นที่ค้นพบจากการศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการเล่นพนัน ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย พบว่า การปราบปรามการลักลอบเล่นพนันควรกำหนดนโยบาย เพื่อสร้างความชัดเจนและแสดงถึงความมุ่งมั่น เอาจริงเอาจังในการปราบปรามอย่างต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อีกทั้งยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความเอาใจใส่ต่อสังคมของผู้บริหารระดับสูงของประเทศโดยให้ทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและปราบปรามการลักลอบการเล่นพนันอย่างจริงจังและเด็ดขาด แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

สารบัญ

บทคัดย่อ	(1)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(7)

บทที่		หน้า
1.	บทนำ	1
	หลักการและเหตุผล	1
	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
	เป้าหมายการดำเนินงาน	2
	กลุ่มเป้าหมาย	2
	ระยะเวลาดำเนินการ	2
	ขอบเขตการดำเนินการ	2
	แผนการดำเนินการ	4
	ผลงานนำเสนอ	4
2.	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
	การพนันกับสังคม	5
	การพนันในอิสลาม	9
	วิวัฒนาการการพนันยุคใหม่	14
	การแก้ไขปัญหาการพนันในประเทศไทย	16
	บทสรุป	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. แนวทางการศึกษา	20
รูปแบบการศึกษา	20
วิธีการศึกษา	20
การเก็บรวบรวมผลการศึกษา	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
การวิเคราะห์ผลการศึกษา	21
การนำเสนอผลการศึกษา	21
4. ผลการศึกษา	22
พฤติกรรมการเล่นพนันของนักศึกษา	23
ทัศนคติต่อการเล่นพนันของนักศึกษา	29
ผลทดสอบพฤติกรรมการเล่นพนันของนักศึกษา	31
ข้อเสนอแนะและแนวทางการป้องกัน	32
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	35
บทสรุปผลการศึกษา	35
ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา	37
ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน Information Center for Gambling Control Policy	38
ภาคผนวก	38
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	
ภาคผนวก ข. พรบ.การพนัน	
บรรณานุกรม	51

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	รายละเอียดแผนการดำเนินงาน	4
4.1	จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตาม ประสบการณ์ ความถี่ เหตุผลใน การตัดสินใจ ประเภทของการพนัน จำนวนเงิน และสถานที่ที่ใช้ในการเล่นพนัน	23
4.2	จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกความต้องการ และเหตุผลที่ต้องการเลิก เล่นการพนัน	25
4.3	จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามความคิดเห็นต่อการดำเนิน กิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนันของสถาบันการศึกษา	25
4.4	จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตาม ความต้องการ และรูปแบบ กิจกรรม	27
4.5	จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตาม การปรึกษากับบุคคลเมื่อ นักศึกษาเกิดปัญหา	28
4.6	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา	29
4.7	จำนวน และร้อยละ ของการทดสอบพฤติกรรมการเล่นพนัน	31

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	แนวปฏิบัติการขับเคลื่อนสังคมและนโยบายสาธารณะมหาลัยไทยหยุดพนัน	3

บทที่ 1

บทนำ

1.1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากโครงการขับเคลื่อนสังคมและนโยบายสาธารณะเพื่อลดผลกระทบจากการพนัน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ มีบทบาทหน้าที่ในการเชื่อมประสานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคีเครือข่ายระดับต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อลดผลกระทบของการพนันต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน 4 ส่วนสำคัญ ได้แก่ 1) การขับเคลื่อนนโยบายที่ยึดมั่นหลักการสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาคือการเชื่อมประสานกับภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจ 2) การทำงานประสานภาคีที่ทำงานประเด็นด้านการพนัน 3) การพัฒนาแนวทางการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนันตามแนวทาง Public Health และ 4) พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย มาตรการต่างๆ ให้สังคมเกิดการเรียนรู้และให้ภาครัฐนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

โครงการขับเคลื่อนสังคมและนโยบายสาธารณะฯ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนสังคมเพื่อลดปัญหาการพนันร่วมกับเครือข่ายอาจารย์สื่อมวลชน โดยสนับสนุนการทำงานเชิงวิชาการ และส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษามีส่วนร่วมในการต้านภัยการพนัน ผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการพนันในสถาบันอุดมศึกษาในช่วงปี 2555-2556 ของ ดร.สุระชัย ชุมภา (2557)¹ ยังคงย้ำให้เห็นว่า ปัญหาการพนันในระดับสถาบันอุดมศึกษาเป็นปัญหาที่ต้องมีนโยบาย มาตรการต่างๆ ในการป้องกันนิสิต นักศึกษาจากการพนันสืบเนื่องมาจากการสำรวจพฤติกรรมการเล่นพนันของนิสิต นักศึกษา พบสถิติที่น่าตกใจ คือมีจำนวนนิสิต นักศึกษามากกว่า 500,000 คน มีประสบการณ์เล่นพนันในมหาวิทยาลัย ประเภทการพนันฟุตบอล การเล่นไพ่ และซื้อหวย ตามลำดับ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเล่นการพนัน คือ (1) เพื่อนชักจูงให้เล่นการพนัน (2) สื่อ (3) สภาพแวดล้อมรอบสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเล่นพนัน และ (4) ขาดมาตรการจัดการปัญหาการพนันที่จริงจังเข้มงวด ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อ นิสิต นักศึกษา ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาหนี้สิน ด้านสังคม ก่อให้เกิดปัญหาการค้ายาเสพติด การขายบริการทางเพศ การก่ออาชญากรรม

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว โครงการขับเคลื่อนสังคมและนโยบายสาธารณะเพื่อลดผลกระทบจากการพนัน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ เห็นว่าเพื่อเป็นการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนัน จะต้องมีการดำเนินงานเพื่อสร้างความตระหนักให้เยาวชนในสถานศึกษามีความรู้เรื่องผลกระทบจากการพนันในมิติด้านสุขภาพ มิติสังคม ตลอดจนส่งเสริมความรู้และทักษะการรู้เท่าทันการพนันในรูปแบบใหม่ อาทิ พนันออนไลน์ กิจกรรมเสี่ยงโชคและการพนัน เป็นต้น ตลอดจนสนับสนุนให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่เสี่ยงในประเด็นนี้ก็คือสถานศึกษาระดับมหาวิทยาลัยให้มีนโยบาย มาตรการป้องกันนิสิต นักศึกษา จากการพนันและร่วมกันสร้างเครือข่ายบัณฑิตที่มีคุณภาพต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนัน

¹ ดร.สุระชัย ชุมภา. (2557). รายงานการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงวิชาการที่มีผลต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย 2555-2556. มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.

1.2. วัตถุประสงค์

- 1 เพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับนิสิตนักศึกษาในการจัดการปัญหาจากการพนัน
- 2 เพื่อสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยพัฒนานโยบายด้านภัยการพนัน
- 3 เพื่อประสานความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายฯ ผลักดันนโยบาย และ/หรือมาตรการป้องกันการเข้าถึงการพนันของเด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษามีมาตรการด้านภัยการพนันในสถาบันอุดมศึกษา

1.3. เป้าหมายการดำเนินงาน

3.1 สถานอุดมศึกษาที่ร่วมโครงการตระหนักและเห็นความสำคัญการต่อต้านการพนันในมหาวิทยาลัย โดยออกประกาศนโยบาย มาตรการ ที่แสดงถึงการต่อต้านการพนัน เช่น 1) มหาวิทยาลัยประกาศนโยบาย โดยห้ามขาย ล็อตเตอรี่ในมหาวิทยาลัย “No Lottery” 2) มหาวิทยาลัยมีมาตรการปิดกั้นช่องทางเข้าถึงพนันออนไลน์ ด้วยการติดตั้งโปรแกรม Free Gambling Browser หรือ Block Software

3.2 นิสิต นักศึกษา เกิดความตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบการพนัน และร่วมกันสร้างเครือข่าย นิสิต นักศึกษาหยุดการพนันในสถาบันการศึกษา เป็นกลไกในการรณรงค์ ขับเคลื่อนสังคมเพื่อลดผลกระทบการพนันในสถานศึกษา

1.4. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหาร คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย และกลุ่มนิสิต นักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 300 คนขึ้นไป

1.5. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 1 มิถุนายน 2558 – 15 ธันวาคม 2558

1.6. ขอบเขตการดำเนินงาน

1) ศึกษาสถานการณ์ข้อเท็จจริงการพนันในระดับมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหากรณีศึกษา (Case study) ที่ได้รับผลกระทบจากการพนัน และเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาการพนันในสถาบันการศึกษา อีกทั้งเพื่อเป็นชุดข้อมูลในการกำหนดเนื้อหา กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกให้สอดคล้องกับบริบทและกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสม ทั้งนี้วิธีการและเครื่องมือศึกษาขึ้นอยู่กับกรอบของคณะทำงานแต่ละมหาวิทยาลัย

2) จัดกิจกรรมให้ความรู้ สร้างความตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบจากการพนัน ให้นิสิตและนักศึกษา ขอบเขตเนื้อหา เช่น สถานการณ์ปัญหาการพนันในมหาวิทยาลัย / รอบรู้มหาวิทยาลัย ผลกระทบจากการพนันในด้านต่างๆ อาทิ ผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และร่างกาย

3) ประสานงานเพื่อยื่นข้อเสนอเชิงนโยบาย และ/หรือมาตรการการจัดการปัญหาการพนันให้แก่ฝ่ายบริหาร ที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

แผนภาพที่ 1.1 แนวปฏิบัติการขับเคลื่อนสังคมและนโยบายสาธารณะมหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน

ที่มา : สรุปรายงานการประชุมแนวทางการดำเนินงานภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน, 20 พฤษภาคม 2558.

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

7. แผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 รายละเอียดแผนการดำเนินงาน

ที่	รายละเอียดกิจกรรม	พ.ศ.2558							
		พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. สํารวจสถานการณ์ปัญหาการพนันในมหาวิทยาลัย									
1.1	สํารวจสถานการณ์ในระดับคณะ/มหาวิทยาลัย								
1.2	ค้นหากรณีศึกษา (Case study) ตัวอย่างผู้ได้รับผลกระทบจากการพนัน								
2. กิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ ทักชะการเท่าทันต่อสถานการณ์ปัญหาและผลกระทบจากการพนัน									
2.1	คณะกรรมการในพื้นที่นำเสนอผลการสำรวจ และกรณีศึกษา								
2.2	ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะเพื่อลดผลกระทบจากการพนัน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ประสานวิทยากร และสนับสนุนสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้ความรู้ในพื้นที่								
2.3	คณะกรรมการในพื้นที่ประสานงานกับคณะผู้บริหาร ระดับคณะหรือมหาวิทยาลัย เพื่อพบปะพูดคุยเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวทางการจัดการปัญหาการพนัน								
2.4	นำส่งรายงานสรุปการดำเนินงาน Center for Gambling Control Policy								

8. ผลงานนำส่ง

- 1) รายงานสรุปผลการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการพนัน จำนวน 1 ฉบับ
- 2) รายงานสรุปผลการทำกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ ทักชะการเท่าทันต่อ สถานการณ์ปัญหาและผลกระทบจากการพนัน จำนวน 1 ฉบับ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาตาม โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)” กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับนิสิต นักศึกษาในการจัดการปัญหาจากการพนัน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยพัฒนานโยบายต้านภัยการพนัน และประสานความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายฯ ผลักดันนโยบาย และ/หรือมาตรการป้องกันการเข้าถึง การพนันของเด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษามีมาตรการต้าน ภัยการพนันในสถาบันอุดมศึกษา ได้มีการทบทวนวรรณกรรมเพื่อการศึกษา โดยสามารถอธิบาย รายละเอียดได้ดังนี้

2.1. การพนันกับสังคม

ปัญหาการพนันในสังคมไทยนับว่าเป็นปัญหาสำคัญอีกปัญหาหนึ่ง ที่ดำรงอยู่ในสังคมไทยมาเป็น เวลาอันยาวนาน และนับวันยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อันส่งผลกระทบต่อปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การ พนันมีอยู่ด้วยกันหลายประการและต่างรูปแบบกันไป แต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือเพื่อต้องการเงินเป็น ผลตอบแทน แต่ที่แพร่ระบาดมากที่สุดในปัจจุบันของสังคมไทย คือ “หวยใต้ดิน” การพนันสามารถเรียก ได้ว่าเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่ง แต่ในสังคมปัจจุบันนี้การพนันเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนเราไป แล้ว นับแต่อดีตการเล่นของไทย เช่นตีไก่ ซึ่งเป็นกีฬาพื้นบ้านโดยเป็นที่นิยมในกลุ่มของชนชั้นสูงจนถึง ระดับชาวบ้าน และปัจจุบันนี้ในต่างจังหวัดยังมีบ่อนไก่ชนจำนวนมากไม่น้อยที่เปิดอย่างถูกกฎหมาย โดยมีการ เดิมพนันเป็นหลักแสน

การพนันในสังคมชาวไทยอยู่กันมาอย่างยาวนาน การพนันจัดได้ว่าเป็นความบันเทิงอย่างหนึ่ง ไม่ ว่าจะเป็นการเล่นไพ่ กัดปลา บ่อนเบี้ย ทอยลูกเต๋า อันจะพบได้จากวรรณคดี หรือพงศาวดารในภูมิภาค ตะวันออกเฉียงใต้นี้ แม้ว่า เราจะนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแต่การพนันก็ยังฝังรากลึก ในสังคม ชาวไทย แม้กระทั่งสงฆ์บางรูป (โดยเฉพาะที่ขึ้นชื่อว่าใบ้หวยแม่น) ใช้การพนันเป็นเหตุ จูงใจให้ คนเข้าวัด หรือคนบางพวกที่เข้าวัดไปเพราะอยาก ได้เลขเด็ดไปแทงหวย ส่งผลให้ผู้คนในสังคมมีมุมมอง การพนันในทรรศนะบวก กล่าวคือ เมื่อกล่าวถึงการพนัน คนทั่วไปมักมองการพนันเป็นเรื่องไม่ดี เป็น อบายมุข 6 ที่พระพุทธเจ้าทรงกำหนดให้หลีกเลี่ยงให้ห่างไกล เชื่อว่าการพนันสามารถทำให้คนที่เคยขยัน ทำมาหากินกลายเป็นคนหมดเนื้อ หมดตัว การพนันเป็นบ่อเกิดของอาชญากรรมอีกหลายต่อหลาย ประเภท ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาทางจริยธรรม ปัญหาผู้มีอิทธิพล ยาเสพติด ค่าของเลื่อน ฯลฯ ประเทศเราจึง ได้มีกฎหมายควบคุมการพนันคือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ห้ามการเล่นการพนันหลายชนิด แต่ก็มีข้อยกเว้นคือหากได้รับอนุญาตชั่วคราวจากตำรวจ ระยะเวลาไม่เกิน 1 วัน ซึ่งจะเป็นโอกาสพิเศษ ต่างๆเช่น งานวัด มหกรรมสังสรรค์ เทศการงานรื่นเริง เป็นต้น โดยประเภทการพนันที่ตำรวจสามารถ อนุญาตให้เล่นได้ก็จะต้องได้รับการอนุมัติจากอธิบดีกรมตำรวจ

หากพิจารณาว่าจุดประสงค์ของการพนันแท้จริงคือ ความบันเทิง ความสนุกสนาน แก้ปัญหาการพนันที่แท้จริงคือการปรับมุมมองของนักพนัน ของประชาชนทั่วไปให้มองเห็นการพนันเป็นเพียงกิจกรรมบันเทิงอย่างหนึ่ง ไม่ใช่มองว่ามันเป็นการทำกำไรโดยอาศัยโชคความสุภาพ หรือมองว่าเป็นโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง ที่ผ่านมารัฐบาลได้กำหนดให้การพนันเป็นอาชญากรรมอย่างหนึ่งที่รัฐจะต้องดำเนินการปราบปราม แต่ไม่ว่าจะสูญเสียงบประมาณไปเท่าไร เสียทรัพยากรบุคคลไปเพียงใดก็ไม่สามารถขจัดปัญหาการพนันได้ดินให้หมดไปจากสังคมไทยได้ คนไทยก็ยังเล่นการพนันโดยไม่จำกัดชนชั้นไม่ว่าจะยากดีมีจนหรือจะมีความรู้หรือไม่ หรือจะจริงที่ว่ากันว่าการพนันเป็นหนึ่งในพฤติกรรมถาวรของสังคมไทยไปแล้ว

โทษของการพนันนั้น ทุกวันนี้ก็มีการรณรงค์ไม่ให้เล่นการพนัน กันอยู่ สิ่งที่ผู้เขียนอยากเสนอคือคุณค่าของการพนันที่หลายๆคนอาจจะมองข้ามไปหรือหลายๆคนอาจจะรับไม่ได้เพราะ การพนันมันขัดกับหลักศาสนาอยู่ในตัวอยู่แล้ว กระนั้นก็อยากขอให้หันกลับมาดูในอีกแง่มุมโดยประหนึ่งว่าการพนันเป็นหน้าที่ของรัฐ หรือมองว่าการพนันเป็นบริการสาธารณะอย่างหนึ่งที่รัฐควรจัดให้มี โดยเปรียบเทียบกับ การที่ฝรั่งเศสจัดให้การศึกษาเป็นบริการสาธารณะประเภทวัฒนธรรม ที่ให้รัฐเข้ามาจัดการบริการสาธารณะประเภทนี้ นอกจากจะเป็นการจัดการทางวัฒนธรรมแล้วก็ยังมีจุดประสงค์ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เงินรั่วไหลออกนอกประเทศอีกด้วย ข้อดีของการให้รัฐจัดการพนันในมิติด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รัฐจะสามารถหารายได้อย่างมหาศาลจากฐานการพนันที่สร้างขึ้น รายได้ที่ได้มาก็จะนำมาพัฒนาสังคม

นอกจากนั้นยังเป็นการป้องกันเงินไม่ให้ออกนอกระบบไปสู่ธุรกิจใต้ดิน และเมื่อเงินอยู่ในระบบก็จะส่งผลให้ผู้มีอิทธิพลขาดรายได้และถอนตัวออกจากระบบตลาดไป เพราะเหตุนี้องค์การอาชญากรรมจะเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงหากรัฐเข้ามาจัดการพนันเสียเอง ดร.วิบูลย์ แคมป์ซัน ประธานคณะกรรมการศึกษาปัญหาพื้นที่ชายแดน คณะกรรมการต่างประเทศ วุฒิสภาได้ให้สัมภาษณ์ในนิตยสารสารคดี (ปีที่ 17 ฉบับที่ 198 สิงหาคม 2544) ไว้ดังนี้ “ปัจจุบัน มีบ่อนกาสิโนที่ถูกกฎหมาย อยู่รอบ ๆ บ้านเรา 22 แห่ง มีคนเข้าไปเล่นแห่งละ 700-1,000 คนต่อวัน ถ้าคำนวณจากบ่อนตามแนวชายแดน กัมพูชาราว 10 แห่ง ก็จะมีคน เล่นกันละ 1 หมื่นคน วงเงินคนละประมาณ 5 หมื่นบาท ก็จะมี เงินหมุนเวียนในบ่อนตกประมาณ 500 ล้านบาทต่อวัน นี่คิดเฉพาะชายแดนกัมพูชาเท่านั้น ถ้ารวมชายแดน มาเลเซีย พม่า และลาวแล้ว เงินจะไหลออกนอกประเทศไม่ต่ำกว่า 700 ล้านบาทต่อวัน และไม่น่าจะต่ำกว่า 3 แสนล้านบาทต่อปีถ้ารวมการพนันทุกประเภท ขณะนี้ในประเทศไทยมีสถานการพนันเถื่อนอยู่เป็นจำนวนมาก ที่ยังควบคุมไม่ได้ มีการ ลักลอบเล่นการพนันกันอย่างผิดกฎหมาย ถ้าเราทำให้มันถูกกฎหมาย เสีย ก็จะช่วย คุณได้มากกว่า จะสามารถลดหรือกำจัดระบบส่วยที่เจ้าของธุรกิจต้องจ่ายให้แก่ตำรวจ เจ้าหน้าที่เจ้าพ่อหรือพวกที่มีอิทธิพลลงได้” นอกจากนั้นยังกล่าวอีกว่า “ข้ออ้าง ที่ว่าเป็นการส่งเสริมให้ทำผิด หรือขัดกับหลักศาสนานั้นก็น่าคิด แต่คนที่เล่นยังงี้ก็เล่นอยู่แล้ว คนที่ไม่เล่นยังงี้ก็ไม่เล่น ขึ้นอยู่กับระบบการศึกษา และค่านิยมของพ่อแม่ ครอบครัว การปลูกฝัง ประเทศที่เขานับถือศาสนาเคร่งครัดอย่างอิสลาม เขาก็ยังอนุญาตให้เปิดได้ไม่เห็นจะมีปัญหาอะไร หรือจะมีปัญหาเฉพาะคนไทยคนพุทธ ปัจจุบันมีประมาณ 128 ประเทศ ที่เปิดให้มีสถานกาสิโนถูกต้องตามกฎหมาย ประเทศเหล่านี้ไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด เขาก็อนุญาตให้เปิดกาสิโนอย่างถูกกฎหมาย สร้างรายได้ให้แก่รัฐบาลทำประโยชน์มากมายให้แก่สังคม

ตัวอย่างในประเทศมาเลเซียซึ่งมีบ่อนการพนัน ที่ชื่อว่า Genting Highland สถานพนัน แห่งนี้อยู่บนยอดเขาสูงนอกเมืองกัวลาลัมเปอร์ หากจะเรียกว่าเป็นบ่อนการพนันอย่างเดียวยังคงไม่ถูกนักเพราะที่เก็นติ้งไฮแลนด์ นี้มีทั้งสวนสนุก สวนน้ำ โรงแรม ร้านอาหาร สนามกอล์ฟ เชื่อว่า เก็นติ้งไฮแลนด์เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่หลักๆของกรุงกัวลาลัมเปอร์ และเป็นจุดหมายของนักพนันจากเมืองไทยด้วย

ประเทศมาเลเซียมีศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติและการพนันก็เป็นสิ่งต้องห้ามตามหลักศาสนา จุดที่น่าสังเกตคือทำไมเขาจึงอนุญาตให้มีบ่อนการพนัน คำตอบก็คือ เขามีมาตรการในการห้ามไม่ให้ชาวมุสลิมเข้าไปพนัน ดังนั้นเราก็ตีความได้ชัดเจนว่าการพนันที่เขาสร้างขึ้นก็เป็นไปเพื่ออุดหนุนนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นเป้าหมายหลักและผู้มีเงินต่างศาสนาในประเทศ เหตุที่ผู้เขียนสรุปดังนี้ก็เนื่องจากคือ ตำแหน่งที่ตั้งบ่อนอยู่บนยอดเขายากแก่การเข้าถึง ที่พักในบริเวณใกล้เคียงก็ถูกผูกขาดโดยบริษัทที่เข้ามาบริหารค่าใช้จ่ายจึงสูงกว่าปรกติ การกำหนดเช่นนี้จะทำให้ผู้ที่มิรวยได้ไม่มาก ไม่สามารถเข้าถึงบ่อนได้ ฉะนั้นบ่อนการพนันในสายตารัฐบาลมาเลเซียก็คือเครื่องมือในการหารายได้ ทั้งยังเป็นการสร้างแหล่งท่องเที่ยวสร้างการจ้างงานและนำความเจริญสู่พื้นที่อีกด้วย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย จัดว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างรายได้หลักให้แก่ประเทศ สิ่งเป็นจุดขายได้แก่ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอันสวยงาม วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนสินค้าหัตถกรรมที่ประณีตแต่สิ่งที่เราขาดคือการสร้างแหล่งท่องเที่ยว ระดับโลก(world class) ที่มีมนุษย์ เป็นผู้สร้างสรรค์ ตัวอย่างเช่น สวนสนุกดิสนีย์แลนด์ ซิงคโปร์ลอนดอน(London eye) โรงแรมหรูในลาสเวกัส เป็นต้น หากเราจะผลักดันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ไทยเป็นเป้า หมายการท่องเที่ยว เราก็จะต้องสร้างสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว (ที่นอกจากพัฒนาที่พักและพญา) เอาไว้ด้วย ซึ่งแน่นอนหนึ่งในนั้นคือ บ่อนการพนัน แนวคิดเช่นนี้ได้เกิดในประเทศมาเลเซียเท่านั้น ประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชาที่จัดให้มีบ่อนการพนันเป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยสร้างติดกับชายแดนเพื่อเป็นการสะดวกแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยในการไปเล่นการพนัน การประมาณการค่าใช้จ่ายของคนไทยในบ่อนการพนันในต่างประเทศเพิ่มเติม ในการศึกษาปี พ.ศ. 2544 ประมาณการเงินที่ลูกค้าคนไทยนำไป เล่นที่บ่อนการพนันที่กาสิโนชายแดน 34 แห่ง และกาสิโนต่างประเทศ เช่น ที่ออสเตรเลีย ลาสเวกัส มาเก๊า นิวซีแลนด์ และอังกฤษ ว่าอยู่ในราว 71,000-84,000 ล้านบาทต่อปี และนัก วิจัยประมาณการว่าลูกค้าคนไทยขาดทุนในราวร้อยละ 20 หรือราว 14,000-17,000 ล้านบาทต่อปี จากตัวเลขที่เห็นนั้นว่าเป็นจำนวนที่สูงมาก หากรัฐบาลสามารถรักษาเงินจำนวนดังกล่าวให้อยู่ในประเทศได้ก็จะเป็นผลดีต่อ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ผู้เขียนเชื่อว่าหากเรามีกระบวนการจัดการพนันที่เป็นระบบเป็นระเบียบ เราก็สามารถเปลี่ยนโทษเป็นคุณได้ และอาศัยการพนันเป็นอาวุธเพื่อสู้กับการต่อสู้บนเวทีการค้าเสรี ในอนาคตทุกๆประเทศต่างก็แข่งขันกันอย่างเท่าเทียมกัน ประเทศเรามีชื่อเสียงในด้านการบริการแล้วทำไมเราถึงไม่ใช้จุดแข็งของเราให้เป็นประโยชน์ หากสังคมไทยยังรับไม่ได้กับการเปิดบ่อนกาสิโนในประเทศ ขอเสนอว่าเราควรสร้างโครงการทดลองโดยกำหนดให้เป็นบ่อนเฉพาะชาวต่างชาติเท่านั้น โดยเลือกพื้นที่ให้ห่างไกลจากชุมชน และสร้างเป็นศูนย์การบันเทิงครบวงจร(Entertainment Complex) รัฐในฐานะผู้จัดการบริการสาธารณะอาจร่วมทุนกับเอกชนดำเนินการ จากนั้นก็ศึกษาข้อดี-ข้อเสียแล้วจึงมาทำประชาพิจารณ์ การทำเช่นนี้จะได้รับทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริง ไม่ใช่เป็นเพียงแค่ประมาณการ

อย่างไรก็ดีหากเราอนุญาตให้มีบ่อนการพนัน รัฐก็ควรจัดให้มีองค์กรที่จัดการและให้ความรู้เกี่ยวกับการพนันสำหรับชาวไทย ซึ่งอาจจัดตั้งขึ้นมาในรูปคณะกรรมการอยู่ในหน่วยงานของรัฐ เป็นต้นว่า คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานกิจการกาสิโน คณะกรรมการคุ้มครองผู้ที่เล่นการพนัน ผู้ที่จะเขาเล่นพนันจะถูกตรวจประวัติและคุณสมบัติเสียก่อน เช่น อายุ รายได้ ประวัติอาชญากรรม สถานภาพ เป็นต้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการเล่นพนันจนหมดเนื้อหมดตัวและไม่ให้คิดว่า เล่นการพนันไปเพื่อทำกำไร นอกจากนี้รัฐจะต้องป้องกันคนที่มีรายได้ต่ำหรือนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ไม่มีรายได้ ไม่ให้เข้าสู่วงจรการพนันที่รัฐจัด นอกจากการป้องกันในขั้นต้นแล้วการจัดให้มีองค์กรที่ทำการเยียวยาหรือให้คำปรึกษาจากผู้ประสบติดการพนันเพราะเมื่อรัฐจัดให้มีการพนันแล้ว ผลเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดรัฐก็จะกลายเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง กล่าวโดยสรุปก็คือเมื่อรัฐจะจัดให้มีการกาสิโนแล้วก็ควรที่จะจัดการรักษาผลเสีย ของกาสิโนที่เกิดขึ้นในภายหลังด้วย นอกจากนี้สิ่ง ที่น่ากลัวอีกประการหนึ่งของบ่อนการพนันของรัฐคือ การฟอกเงิน เราต้องจัดระบบป้องกันไม่ให้บ่อนการพนันของรัฐกลายเป็นแหล่งฟอกเงินของธุรกิจผิดกฎหมายต่างๆไป ในบ้านเราประเด็นเรื่องการเปิดเสรีบ่อนกาสิโนถือว่าเป็นเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวิพากษ์ วิจารณ์กันมาอย่างยาวนาน แต่ตั้งข้อสังเกตว่าเมื่อมีการนำเอาหวยใต้ดินขึ้นมาเป็นสลากเลขท้าย 2 ตัว 3 ตัว เมื่อครั้งหวยใต้ดินเป็นปัญหาใหญ่ เมื่อรัฐบาลจะจัดให้มีหวยชนิดนี้สังคมก็ออกมาวิพากษ์กันอย่างกว้างขวาง เหตุผลหลักๆ ที่นำมาคัดค้านก็เหมือนกับที่เอามาเป็นข้ออ้างในกรณีบ่อนเสรีเหมือนกัน

วันนี้สลากเลขท้ายทำกำไรให้กับรัฐมากมายน่าจะถามว่าคนซื้อหวยเพิ่มขึ้นหรือไม่ ก็คงตอบกันไม่ถูก แต่สิ่งทีรู้อีก ก็คือเงินที่ได้จากการขายสลากเลขท้ายเป็นเงินทุนมาพัฒนา รัฐ เป็นโอกาสทางการศึกษา ส่งเด็กนักเรียนยากจนไปเรียนเมืองนอก อาชญากรรมที่วุ่นวายจะมีมากขึ้น เราก็เห็นว่ามูลเหตุหลักๆ ก็ยังเป็นธุรกิจที่อยู่ใต้ดิน เช่น ตามลาลูกหนี้พนันบอล บ่อนลอยฟ้า เป็นต้น เห็นว่าตัวอย่างจากสลากเลขท้ายก็จัดว่าเป็นต้นแบบในการตั้งบ่อน กาสิโนของรัฐได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หลักการในการ ตั้งบ่อนของรัฐจะต้องชัดเจนว่าเป็นไปเพื่อจัดให้มีสถานบันเทิงและเพื่อรักษา ผลประโยชน์ของชาติ อนึ่งขอให้เทียบกับการขาดโอกาสทางเศรษฐกิจกรณีเปียร์ซ้างเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่เปียร์ซ้างเข้าตลาดหลักทรัพย์ไทยไม่ได้ก็เพราะมีกระแสสังคมออกมาต่อต้าน เนื่องจากเห็นว่าเป็นธุรกิจที่ขัดต่อศีลธรรมของประชาชน โดยอ้างว่าหากให้ ยอมให้เข้าตลาดหลักทรัพย์แล้วจะทำให้เปียร์ช้างแล้วก็จะส่งผลให้คนดื่มกันมากขึ้น วันนี้เปียร์ซ้างเข้าตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ผลก็คือเปียร์ซ้างยังคงสามารถกระจายหุ้นให้แก่คนไทยในประเทศไทยได้โดยผ่านนายหน้าสิงคโปร์ สิ่งที่เสียไปคือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชาติ ตลาดหลักทรัพย์ไทยไม่ได้ค่าธรรมเนียม โบรกเกอร์สิงคโปร์ก็รับเงินอย่างสบายใจ หลักทรัพย์(สินค้า)ที่ควรจะมีอยู่ในตลาดไทยก็ไม่ได้อยู่ ย้อนกลับมาถามว่าทุนของเปียร์ซ้างมันเพิ่มขึ้นหรือไม่ แล้วเปียร์ซ้างจะขยายการผลิตได้หรือเปล่าคำตอบคือได้เพราะในสวนผลประโยชน์ของเปียร์ซ้างมันเท่าเดิมแต่สวนผลประโยชน์ชาติมันหายไป เห็นดังนั้นแล้วเมื่อเอามาเทียบกับการพนันของรัฐก็น่าคิดอยู่เหมือนกันว่า ผลประโยชน์ชาติจะเสียไปอีกนานเท่าไร

กล่าวรวบยอดก็คือรัฐบาลไทยควรจะมองการพนันว่าเป็นสันตนาการอย่างหนึ่ง เป็นกิจกรรมที่มีโทษแต่ก็มีประโยชน์อยู่บ้างเหมือนกัน รัฐควรเข้าจัดการโดยถือว่าเป็นภาระของรัฐที่จะเข้าควบคุมและบริหารจัดการ ดังจะเห็นได้จาก พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ไม่ได้เป็นบทบัญญัติที่เป็นเครื่องมือ

ในการ “ปราบปราม” การพนันให้หมดไป แต่กลับเป็นบทบัญญัติที่เข้าทำการ “ควบคุม” โดยให้อำนาจ ตำรวจและคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาให้อนุญาตเล่นการพนัน ดังนี้แล้วเมื่อพระราชบัญญัติดังกล่าวเอง ก็มีได้มีเจตนาในการปราบปราม รัฐก็ควรนำพระราชบัญญัตินี้มาอนุวัติให้เข้ากับยุคปัจจุบันที่ “ทุน คือ ความมั่นคงของชาติ” การรักษาทุนให้หมุนเวียนอยู่ในชาติก็เหมือนกับกองทัพที่มีกำลังพลเป็นรั้วของชาติ ไม่อยากให้เข้าทำนองที่ว่า “มือถือสาปากถือศีล” อันจะสังเกตได้จากปัญหาที่เกิดจากการพนันก็ ยังคงมีให้เห็นอยู่ทุกวัน นักเสี่ยงโชค นักพนัน ผู้มีอิทธิพล ผู้มีสี นักเลงคும்บ่อน ก็ยังเป็นกลุ่มที่ยังขลุกอยู่ใน วงการนี้ ส่วนประเทศไทยก็ต้องกินน้ำใต้ศอกประเทศเพื่อนบ้านต่อไป

2.2 การพนันในอิสลาม

การพนันเรียกในภาษาอาหรับว่า อัล-กิมีร์ () หรือ อัล-มายซีร์ (المَيْسِر) หมายถึง การเล่น เอาเงินหรือสิ่งอื่นด้วยการเสี่ยงโชคหรือฝีมือ (Game of Chance) โดยการทำนายหรือคาดเดาผลที่เกิดขึ้น ในอนาคต การพนันอาจแบ่งได้หลายอย่าง เช่น การพนันในการแข่งขัน ตัวอย่างเช่น เกมไพ่ เกมลูกเต๋า การพนันโดยการทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเช่น การแทงบอล การเล่นหวย การแทงมวย การ แทงม้า

ศาสนาอิสลามห้ามการพนันทุกชนิด และถือว่าเป็นบาปอันใหญ่หลวง ผู้ที่เล่นการพนันจะมีความ หมกมุ่นไม่ทำมาหากิน ทำให้หมดเนื้อหมดตัวแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาในสังคมอีกด้วย บทบัญญัติเกี่ยวกับการพนัน อัลลอฮ์ (ซ.บ.) ทรงบัญญัติห้ามการพนันในอัลกุรอาน ดังนี้

ความว่า : โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย ! แท้ จจริงแล้วสุรา การพนัน แทนบูชายัญ และการเสี่ยงตัวนั้น เป็นสิ่งโสภมที่เกิดจากการกระทำของชัยฏอน ดังนั้น พวกเจ้าจงหลีกเลี่ยงมันเสีย เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับ ความสำเร็จ (อัล-มาอิดะฮ์: 90)

ความว่า : ที่จริงชัยฏอนนั้นเพียงต้องการที่จะให้เกิดการเป็นศัตรูกันและการเกลียดชัง กันระหว่าง พวกเจ้าในสุราและการพนัน เท่านั้น และมันจะเห็นแก่พวกเจ้าออกจากการรำลึกถึงอัลลอฮ์ และการ ละหมาดแล้วพวกเจ้าจะยุติไหม? (อัลมาอิดะฮ์: 91)

ความว่า : พวกเขาจะถามเจ้า เกี่ยวกับน้ำเมา และการพนัน จงกล่าวเถิดว่า ในทั้งสองนั้นมีโทษมาก และมีคุณหลายอย่างแก่มนุษย์ แต่โทษของมันทั้งสองนั้นมากกว่าคุณของมัน (อัลบะเกาะฮฺเราะฮ์: 2) และ มีรายงานหะดีษ ดังนี้

รายงานจากออบีมุซา อัลอัซอะรียีว่า แท้จริงในปี ศัอีลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า “ผู้ใดเล่น ลูกเต๋า แน่นอนเขาได้ฝ่าฝืนอัลลอฮ์และรอซูลของพระองค์” บันทึกโดย ออบูดาวูด หะดีษหมายเลข 4938 และอิบนุมาญะฮฺ หะดีษหมายเลข 3762 การพนันสำหรับมุสลิมเป็นสิ่งที่ต้องห้าม และนำไปสู่การ รอกสูด (ช.ล.) ได้กล่าวว่า “เมื่อทุกก้อนที่มันงอกเงยออกมา จากของที่ฮาราม ดังนั้นรอกสูดคือสิ่งที่เหมาะสมยิ่ง กับมัน” รายงานโดย ตีรมีซีฮ์

ดังนั้นในเรื่องของการเงินอิสลาม ธนาคารอิสลามและการลงทุนแบบอิสลาม ก็ถือเป็นข้อห้าม เช่นเดียวกันในการที่ห้ามทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพนัน

การธนาคารอิสลามการพนัน (Maisir)

1.ห้ามธนาคารอิสลามรับเงินฝากที่ได้จากการพนัน บริษัทที่มีรายได้หลักจากการพนัน หรือบริษัทที่มีรายได้จากการผลิตเครื่องเสียงโซค หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีรายได้จากการพนัน เช่น กองสลากกินแบ่งรัฐบาล

2.ห้ามธนาคารอิสลามให้สินเชื่อแก่บริษัทที่มีรายได้หลักจากการพนัน หรือบริษัทที่มีรายได้จากการผลิตเครื่องเสียงโซค หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีรายได้จากการพนัน เช่น กองสลากกินแบ่งรัฐบาล

3.ห้ามธนาคารอิสลามค้าประกันแก่บริษัทที่มีรายได้หลักจากการพนัน หรือบริษัทที่มีรายได้จากการผลิตเครื่องเสียงโซค หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีรายได้จากการพนัน เช่น กองสลากกินแบ่งรัฐบาล

การลงทุนแบบอิสลามกับการพนัน (Maisir)

1.ห้ามลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพนัน (Maisir) ดังนั้นอิสลามจึงห้ามการลงทุนที่เข้าข่ายการพนัน เช่น การเข้าซื้อหุ้นโดยขาดการวิเคราะห์พื้นฐานของกิจการ (Fundamental Analysis) หรือการวิเคราะห์ด้านเทคนิค (Technical analysis) เป็นการลงทุนแบบปราศจากการวิเคราะห์และความรู้ ซึ่งเป็นการลงทุนแบบความเสี่ยงสูง (High risk) เรียกว่าเหมือนการเสี่ยงดวงออกหัวออกก้อย เช่นเดียวกับการพนัน รวมถึงห้ามซื้อหุ้นของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการพนัน หรือกองทุนที่ถือหุ้นของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการพนัน เช่น บริษัทลอตเตอรี่ออนไลน์ บริษัทที่ให้บริการเครื่องเล่นเสียงโซค เป็นต้น

2.ห้ามการเทรดหรือการซื้อขาย TFEX หรือ อนุพันธ์ PUT และ CALL ของหุ้นต่างๆ โดยไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการลดความเสี่ยงในการถือหุ้นสามัญเพื่อการลงทุน (Hedging) แต่เป็นการเก็งกำไร จากการเทรด TFEX และอนุพันธ์ PUT และ CALL ปราศจากสินทรัพย์ที่แท้จริงรองรับ (Underlying Assets) ซึ่งต่างจากการซื้อขายหุ้นสามัญ ถือเป็นการเล่นพนันรูปแบบหนึ่งที่ใช้เป็นการแทงขึ้นหรือแทงลงในตลาดหลักทรัพย์ฯ

การประกันภัยกับการพนัน (Maisir)

การพนัน (Maisir) ในสัญญาประกัน ตามทัศนะของนักวิชาการอิสลามมีความเห็นว่า การประกันภัยสำคัญที่ประกอบของการพนันหรือเกมแห่งโอกาสในการเอาหลักประกันนั้นขึ้นอยู่กับโอกาสหรือ ความน่าจะเป็น ถือได้ว่าเป็นธุรกิจการพนัน ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ดังนั้นมุสลิมจึงต้องเลือกใช้บริการตะกาฟูลซึ่งเป็นไปตามหลักของศาสนาอิสลาม

การพนันถือเป็นข้อห้ามหนึ่งในอิสลาม เป็นบาปใหญ่ที่มุสลิมทุกคนต้องไม่เข้าไปเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นชีวิตประจำวันทั่วไป หรือในเรื่องการทำธุรกิจหรือการเงินต่างๆ ทรัพย์สินที่ได้มาจากการพนันนั้นก็ไม่มีบารอกัต(สิริมงคล) เนื่องจากเป็นการได้ทรัพย์สินมาด้วยหนทางมิชอบตามหลักศาสนาอิสลาม ไม่สามารถที่จะนำไปจ่ายชะกาตหรือให้ขอตาเกาะห์เพื่อหวังความเมตตาและผลบุญจากพระผู้เป็นเจ้าได้ แต่จะต้องนำทรัพย์สินนั้นไปบริจาคเป็นสาธารณะกุศลและไม่หวังในผลบุญ

วัลลอฮูอะลัม เรียบเรียงโดย Muhammad Azmii Mahamad

หมายเหตุ ไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่บทความด้วยการอ้างอิงถึง

<http://www.การเงินอิสลาม.com> หรือ <http://www.islamicfinancethai.com>

การพนันเรียกในภาษาอาหรับว่า อัล-กิมาร์ () หรือ อัล-มายิซ (المَيْسِرُ) หมายถึง การเล่นเอาเงินหรือสิ่งอื่นด้วยการเสี่ยงโชคหรือฝีมือ อาทิเช่น การเล่นเกมเต๋า, หมากรุก, ถั่ว, หัวแหวน, ไพ่, ก้อนหิน เป็นต้น นักวิชาการเห็นพ้องตรงกันว่า ทุก ๆ การละเล่นที่มีการพนันถือเป็นสิ่งต้องห้าม (หะรอม) และถือเป็นส่วนหนึ่งจากการกิน (ได้มาซึ่ง) ทรัพย์สินของผู้คนโดยมิชอบ (บาฏิล) ซึ่งพระองค์อัลลอฮ์ (ﷻ) ทรงบัญญัติห้ามเอาไว้ในพระดำรัสที่ว่า

بَيْنَكُمْ

“และสุเจ้าทั้งหลายอย่าได้กินทรัพย์สินของหมู่สุเจ้า ระหว่างหมู่สุเจ้าด้วยกันโดยมิชอบ” (อัล-บะกอเราะฮฺ อายะฮฺที่ 188)

และพระดำรัสที่ว่า :

الشَّيْطَانِ

وَالْمَيْسِرِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

“โอ้บรรดาศรัทธาชน อันที่จริงสุรา, การพนัน, สัตว์ที่ถูกเชือด ฌ แท่นบูชาและการเสี่ยงทายนั้นคือความสกปรกโสมมอันมาจากงานของมารร้าย ดังนั้นสุเจ้าทั้งหลายจงหลีกเลี่ยงมันเถิด หวังว่าสุเจ้าทั้งหลายจะได้รับความสัมฤทธิผล” (อัล-มาอิเตฮฺ อายะฮฺที่ 90)

และมีอัล-หะดีษระบุว่า

يَوْمَ الْقِيَامَةِ

بِعَيْرِ حَقِّ قَلْبِهِمْ

يَتَخَوَّضُونَ

“แท้จริงบรรดาบุคคลที่ล่องล้าเข้าไปในทรัพย์สินของพระองค์อัลลอฮ์โดยมิชอบนั้น สำหรับพวกเขา คือนรกอบเวจีในวันกิยามะฮ์” (อ้างจากอัล-กะบาอิร, อัชชะฮฺปีย)

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน

และอัล-หะดีษที่ระบุว่า Center for Gambling Control Policy

فَلْيَتَصَدَّقْ

لِصَاحِبِهِ

“ผู้ใดกล่าวกับเพื่อนของเขาว่า “มาเถิด! ฉันจะพนันกับท่าน” ผู้นั้นจงบริจาคทานเสีย!” (รายงานโดยบุคอรี)

จากอัล-หะดีษบทนี้จะเห็นได้ว่า เพียงแค่บุคคลพูดจาชักชวนบุคคลอื่นให้เล่นการพนันก็ถือว่าบุคคลผู้นั้นจำต้องเสียค่าปรับ (กัฟฟาเราะฮฺ) ด้วยการบริจาคทานเพื่อลบล้างความผิดที่เกิดขึ้นจากคำพูด ดังนั้นการเล่นการพนันจริงๆ จึงถือเป็นสิ่งที่ต้องห้ามและถือเป็นการประพฤติดาบใหญ่ (กะบาอิร) ซึ่งจำเป็นที่บุคคลผู้นั้นต้องเตาบะฮฺ (สำนึกผิด) ตามเงื่อนไขที่ศาสนาได้กำหนดเอาไว้คือ

- ละเลิกและถอนตัวจากการเล่นการพนันโดยเด็ดขาด
- เสียใจต่อการประพฤติดิมนั้น
- ตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะไม่หวนกลับไปประพฤติดิมนั้นด้วยการเล่นการพนันอีก

- ต้องคืนทรัพย์สินที่ได้มาโดยการพนันนั้นแก่เจ้าของทรัพย์สิน

อนึ่งถึงแม้ว่าการพนันจะเป็นสิ่งต้องห้ามและถือเป็นบาปใหญ่เช่นเดียวกับการดื่มสุราแต่เนื่องจากการพนันไม่มีข้อกำหนดบทลงโทษโดยตัวของศาสนาดังเช่นกรณีการดื่มสุรา แต่ผู้มีอำนาจหรือศาลสามารถตัดสินคดีการเล่นการพนันได้โดยใช้ดุลยพินิจตามคดีสหุโทษ (อัต-ตะอฮ์) เช่น การเขียนที่ไม่ถึงจำนวนที่ศาสนบัญญัติเอาไว้, การจำคุก, การปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นต้น

เหตุผลในการบัญญัติห้ามการพนัน มีดังนี้ คือ

- ศาสนามีความประสงค์ให้มุสลิมปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และแนวทางของพระองค์อัลลอฮ์ (ﷻ)

) ที่ทรงกำหนดเอาไว้ในเรื่องการแสวงหาปัจจัยยังชีพที่เป็นที่อนุมัติ (หะลาล) การพอกเพียรและมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพตลอดจนการยึดมั่นในการทำงานของคลองธรรมในการได้มาซึ่งทรัพย์สิน

- การพนันเป็นอบายมุขที่ส่งผลร้ายต่อศรัทธาและความเชื่อของบุคคล ดังจะเห็นได้ว่า พระองค์อัลลอฮ์ (ﷻ) ทรงบัญญัติห้ามการเล่นการพนันเคียงคู่กับการดื่มสุรา การบริโภคเนื้อสัตว์ที่ถูกเชือดในบริเวณแท่นบูชาเจวิดซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตั้งภาคี การเสี่ยงทาย ซึ่งมอมเมาบุคคลให้จมปลักอยู่กับเรื่องของโชคกลางและความหวังลมๆ แล้งๆ

- การพนันเป็นการทำให้เสียทรัพย์สิน เป็นต้นเหตุแห่งการเป็นหนี้เป็นสิน ซึ่งสร้างผลร้ายให้กับตัวของบุคคลที่เล่นการพนันและบุคคลรอบข้างโดยเฉพาะครอบครัวตลอดจนเป็นสาเหตุของอาชญากรรมที่คุกคามต่อความสงบสุขของสังคมโดยรวม

- การพนันและการดื่มสุรา เป็นต้นเหตุให้เกิดความบาดหมาง ความชิงชังและความอาฆาตพยาบาท ผู้เล่นการพนันย่อมมีทั้งผู้ที่ได้และผู้ที่ไม่ได้ และความสิ้นหวังอันเกิดจากการเสียพนันในครั้งแรกจะผลักดันให้ผู้ที่ไม่ได้เสียพนันหวนกลับไปสู่การเล่นพนันอีกครั้งเพื่อแสวงหาสิ่งทดแทนจากการสูญเสียในครั้งแรก เมื่อเป็นฝ่ายชนะในการพนันก็เกิดความขมใจแต่ในท้ายที่สุดก็เสียทรัพย์สินจนหมดตัว อัลกุรอานได้ระบุเอาไว้ว่า:

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
وَالْمَيْسِرُ وَيَبْتَئْتِكُم بِرِيْبِ الشَّيْطَانِ
Center for Gambling Control
يُوقِعُ بَيْنَكُمْ
مُنْتَهُونَ
فَهَلْ

“อันที่จริงมารร้ายนั้นมันมุ่งหมายต่อการให้เกิดความเป็นศัตรูและความชิง ชังระหว่างหมู่สุเจ้า ด้วยเหตุของการดื่มสุราและการเล่นพนันและมุ่งหมายต่อการขัดขวางสุเจ้าทั้ง หลายจากการรำลึกถึงพระองค์อัลลอฮ์และจากการละหมาด ดังนั้นพวกท่านทั้งหลายจงยุติเสียเถิด (อัล-มาอิดะฮ์ อายะฮ์ที่ 91)

สิ่งที่เข้าข่ายว่าเป็นการพนัน

การละเล่นหรือการแข่งขันทุกชนิดที่มีการพนันเข้าไปเกี่ยวข้องถือเป็นสิ่งต้องห้าม (หะรออม) อาทิ เช่น การพนันในการเล่นหมากรุก, การทอยลูกเต๋า, การเล่นโฮโล, การเล่นถั่ว, การเล่นน้ำเต้าปูปลา, การพนันที่เกี่ยวข้องกับกีฬา เช่น มวยต่อสู้, การพนันฟุตบอล เป็นต้น นอกจากนี้การเล่นหวย, ลอตเตอรี่ หรือสลากกินแบ่งรัฐบาล ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายถือเป็นสิ่งต้อง (หะรออม) เช่นกัน อนึ่ง การละเล่นบางชนิดและการแข่งขันบางประเภท เช่น การเล่นหมากรุก, เพื่อฝึกสมอง

และปฏิภณไหวพริบ, การยิงธนู, การขี่ม้า, การวิ่งแข่ง เป็นต้น ถือเป็นสิ่งที่อนุมัติ (มุบาหฺ) แต่มีเงื่อนไข 3 ประการดังนี้ คือ

- การละเล่นและการแข่งขันดังกล่าวต้องไม่เป็นเหตุทำให้เกิดความล่าช้าในการละหมาดจนเลยเวลาการละหมาดที่ถูกกำหนดไว้

- ต้องไม่มีการพนันเข้าไปเกี่ยวข้อง

- ผู้เล่นต้องรักษามารยาทในระหว่างการเล่นหรือการแข่งขัน ไม่พูดจาหยาบคาบ ไม่ด่าทอ เป็นต้น หากขาดเงื่อนไขข้อหนึ่งข้อใดจาก 3 ประการนี้ นักวิชาการถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องห้าม (หะรอม)

การแข่งขัน

การแข่งขันเรียกในภาษาอาหรับว่า อัศ-ลีบ้าก () หรือ อัล-มุสาบะเกาะฮฺ () คือการที่บุคคลแข่งขันกับเพื่อน (คู่แข่ง) ในการขี่ม้าหรืออูฐ เป็นต้น

การแข่งขันเป็นที่ยอมรับโดยมีหลักฐานจากอัศ-สุนนะฮฺ และอัล-อิจญ์มาฮฺ และการแข่งขันได้รับการยกเว้นจาก 3 เรื่องอันเป็นที่ต้องห้าม คือ การพนัน, การทรมานสัตว์ที่มีชีวิตเรื่องการกินและการได้สิ่งทดแทนและเติมพันสำหรับบุคคลเพียงคนเดียว ในกรณีเมื่อผู้แข่งขันทั้ง 2 ฝ่ายได้ยื่นสิ่งทดแทนเอาไว้ (วางเติมพัน) เพื่อให้ผู้ชนะเอาสิ่งทดแทนและเติมพันนั้น

ประเภทของการแข่งขัน การแข่งขัน (อัล-มุสาบะเกาะฮฺ) มี 2 ชนิด คือ

- การแข่งขันโดยไม่มีสิ่งทดแทน (อัล-อิวัฎ) ถือเป็นสิ่งที่อนุมัติ (ญาฮิซ) โดยไม่มีการกำหนดเงื่อนไขด้วยสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่แน่นอน เช่น การแข่งขันเดิน, แข่งเรือ, แข่งนก, แข่งล่อ, แข่งลา และแข่งช้าง เป็นต้น และอนุญาตให้แข่งขันมวยปล้ำและการยกก้อนหินเพื่อให้รู้ว่าผู้แข่งขันคนใดแข็งแรงกว่า หลักฐานการแข่งขันชนิดนี้ คือการวิ่งแข่งของท่านนบี (عليه) กับท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) ซึ่งในครั้งแรกของท่านนบี (عليه) แพ้ให้กับท่านหญิงอาอิชะฮฺ (ร.ฎ.) และในครั้งที่ 2 ท่านชนะ (รายงานโดยอะหมัด, ออบูดาวูด, อัซฮาฟีอีย์, อัน-นะสาอีย์ และท่านอื่นๆ) และท่านอิสลามะฮฺ อิบินะ อับดุลอะซิซได้แข่งขันวิ่งกับชายอันศ็อรต่อหน้าท่านนบี (عليه) และปรากฏว่าท่านอิสลามะฮฺได้รับชัยชนะ (รายงานโดยมุสลิมและอะหมัด) และท่านนบี (عليه) เคยแข่งมวยปล้ำกับรูกานะฮฺ (รายงานโดยออบูดาวูด) และให้ใช้หลักการกียาสกับการแข่งขันในประเภทอื่น ๆ เทียบกับสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น

- การแข่งขันโดยมีสิ่งทดแทน (อัล-อิวัฎ) นักวิชาการส่วนใหญ่ (ญุมฮูร) มีความเห็นว่า ไม่อนุญาตให้แข่งขันโดยมีสิ่งทดแทนนอกเสียจากในการยิงธนู อูฐและม้า อันเป็นการฝึกในเรื่องการใช้อาวุธและการขี่สัตว์พาหนะที่ใช้ในสงคราม

เงื่อนไขในการอนุญาตให้มีการแข่งขันโดยมีสิ่งทดแทน

- การแข่งขันนั้นต้องอยู่ในประเภทที่มีประโยชน์ในการอิบาดะฮฺ คือ การแข่งขันยิงธนู, ขี่อูฐและม้า

- สิ่งทดแทน (อัล-อิวัฎ) จะต้องมาจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ร่วมแข่งขันหรือมาจากบุคคลที่ 3 อาทิ เช่น บุคคลหนึ่งกล่าวแก่เพื่อนของเขาว่า “หากท่านเอาชนะฉันได้ ฉันจะมอบสิ่งนั้นสิ่งนี้ให้แก่ท่านและถ้าหากฉันเอาชนะท่านได้ ท่านก็ไม่ต้องเสียสิ่งใด” หรือ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่ 3 กล่าวว่า : “คน

โตจากท่าน 2 คนชนะ ผู้หนึ่งยอมได้สิ่งนั้นสิ่งนี้จากฉัน” ทั้งนี้ในกรณีดังกล่าวไม่มีการพนันอันเป็นที่ต้องห้าม หากแต่การจ่ายสิ่งทดแทนเป็นการให้รางวัลหรือสิ่งตอบแทน (อัลมูกาพะอะฮฺ)

ดังนั้นถ้าหากปรากฏว่า สิ่งทดแทน (อัล-อิวฎ) มาจากทั้ง 2 ฝ่าย ก็เรียกว่า การเดิมพัน (ฮัร-ริฮาน) ซึ่งการเดิมพันจะใช้ไม่ได้นอกเสียจากต้องมีมุหลัลลิล () คือบุคคลที่ 3 ที่ทำให้ข้อห้ามเป็นที่ยอมรับได้ กล่าวคือ มีการยกเลิกข้อตกลงที่ทำเอาไว้และทำให้มันออกจากรูปของการพนันอันเป็นที่ต้องห้าม

ดังนั้น ทั้ง 2 ฝ่ายตกลงกันในการที่แต่ละฝ่ายจะกำหนดเงินจำนวน 100 บาท หรือหนึ่งใน 2 ฝ่ายกำหนดไว้ 80 บาท อีกฝ่ายหนึ่ง 20 บาท โดยแต่ละฝ่ายจะจ่ายสิ่งที่ถูกกำหนดเอาไว้แก่บุคคลอื่น (คือบุคคลที่ 3 ที่ร่วมแข่งซึ่งเรียกว่า มุหลัลลิล) ซึ่งปรากฏว่ามีหรืออูฐของเขาทัดเทียม (มีลักษณะเสมอกันและสู้กันในการแข่งขันได้) กับม้าหรืออูฐทั้ง 2 ตัวของทั้ง 2 ฝ่ายแรก เป็นต้น

ดังนั้นถ้าหากม้าหรืออูฐของบุคคลที่ 3 (มุหลัลลิล) ชนะม้าหรืออูฐของ 2 ฝ่ายแรก บุคคลที่ 3 ก็เอาทรัพย์สินทั้ง 2 จากทั้ง 2 ฝ่ายแรก แต่ถ้าหากม้าหรืออูฐของทั้ง 2 ฝ่ายชนะม้าหรืออูฐของบุคคลที่ 3 และม้าหรืออูฐของทั้ง 2 ฝ่ายถึงเส้นชัยพร้อมกัน ก็ยอมไม่มีสิ่งใดเป็นสิทธิสำหรับคนหนึ่งเหนืออีกคนหนึ่ง เพราะผู้วางเดิมพันทั้งสองเสมอกัน และเพราะบุคคลที่ 3 (มุหลัลลิล) ไม่จำเป็นต้องจ่ายสิ่งใดอันเนื่องมาจากม้าหรืออูฐของเขาเข้าสู่เส้นชัยที่หลัง (แพ้) และถ้าฝ่ายบุคคลที่ 3 มาถึงเส้นชัยพร้อมกับหนึ่งใน 2 ฝ่ายเป็นอันดับแรก และหนึ่งในสองฝ่ายมาถึงที่หลัง ทรัพย์สินของฝ่ายที่ 1 จาก 2 ฝ่ายนั้นก็อยู่พร้อมกับบุคคลที่ 3 และทรัพย์สินของฝ่ายที่มาถึงที่หลังจาก 2 ฝ่ายนั้นก็จะถูกนำมาแบ่งเท่า ๆ กันระหว่างบุคคลที่ 3 (มุหลัลลิล) กับฝ่ายที่เข้าเส้นชัยพร้อมกัน

การแข่งขันในลักษณะที่มีบุคคลที่ 3 เข้ามาร่วมด้วยนี้ถือว่าอนุญาตโดยไม่มีข้อห้ามแต่อย่างใด ดังนั้นการแข่งขันในลักษณะที่ต้องห้ามและถือว่าเป็นการพนันก็คือ การที่แต่ละฝ่ายจากผู้แข่งขัน 2 ฝ่ายจำเป็นต้องจ่ายเงินจำนวนหนึ่งแก่ฝ่ายที่ชนะ ฝ่ายใดแพ้ก็จำเป็นต้องจ่ายจำนวนเงินที่ตกลงกันไว้แก่ฝ่ายที่ชนะนั่นเอง

ดังนั้นหากมีบุคคลที่ 3 เข้าร่วม (มุหลัลลิล) ตามรายละเอียดที่กล่าวมาแล้ว ก็จะทำให้การแข่งขันนี้ซึ่งมีการพนันออกจากรูปของการพนันอันเป็นที่ต้องห้ามไปสู่รูปการแข่งขันที่อนุญาต ซึ่งการพิจารณาว่าการแข่งขันมีเรื่องของการพนันเข้ามาเกี่ยวข้องก็คือ มีการได้ (หรือเอา) และมีการเสีย (คือให้) จากทั้ง 2 ฝ่ายด้วยการตกลงกันว่า ผู้ชนะจากทั้ง 2 ท่านจะเอา (คือได้) และผู้ที่แพ้ (ถึงเส้นชัยที่หลัง) จากทั้ง 2 ท่านจำเป็นต้องจ่าย เช่นนี้ถือว่าเป็นการพนันอันเป็นที่ต้องห้าม

2.3. วิวัฒนาการการพนันยุคใหม่

ในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกไร้พรมแดน เป็นโลกาภิวัตน์ที่สามารถสื่อสารถึงกันได้ทั่วโลกโดยไม่มีขีดจำกัด เป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวหน้าเป็นอย่างมาก และทั่วถึงทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ โดยเฉพาะระบบอินเทอร์เน็ต ที่ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากหลายด้าน ซึ่งเป็นดาบสองคม มีทั้งคุณและโทษ ถ้าไม่รู้จักใช้ให้ถูกก็จะเป็นประโยชน์มหาศาล แต่ถ้าใช้ไม่เป็นหรือใช้ในทางที่ผิดก็จะเป็นโทษมหันต์เช่นกัน จากเหตุการณ์ข่าวอาชญากรรมทางหน้าหนังสือพิมพ์จะเห็นได้ว่ามีหลายเหตุการณ์ ที่

ผู้กระทำผิดกฎหมายใช้ช่องทางจากอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนของการกระทำผิด ไม่ว่าจะใช้เป็นช่องทางชักชวน ล่อลวงให้เสียทรัพย์ ล่อลวงเพื่อล่อลวงละเมิดทางเพศ ฯลฯ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลฟุตบอลโลก 2010 ซึ่งจัดการแข่งขันกันระหว่าง วันที่ 11 มิถุนายน – กรกฎาคม พ.ศ. 2553 กระแสฟุตบอลโลก 2010 จึงระบอบไปทั่ว เหมือนเช่นฟุตบอลโลกทุกครั้งที่ผ่านมา ที่ทางรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องเตรียมมาตรการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการเล่นการพนันท้ายผลฟุตบอลโลก 2010 ซึ่งประชาชนทั่วโลกให้ความสนใจ ไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทยซึ่งไม่ได้เข้าร่วมแข่งขันด้วย และคาดว่าจะมีการลักลอบเล่นการพนันท้ายผลการแข่งขันฟุตบอลโลกเพิ่มสูงขึ้น เป็นการพนันประเภทหนึ่งในสังคมไทยที่มีการเล่นการพนันมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีการศึกษา ฐานะ หน้าที่การงานดี มากกว่าผู้ไม่มีการศึกษา หรือ มีอาชีพการงานที่ไม่ดี โดยเฉพาะการพนันฟุตบอลได้แพร่เข้าไปยังกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และสร้างปัญหาสังคมตามมามากมาย

อย่างไรก็ตามการห้ามเล่นพนันในประเทศที่ออกมาตรการและมีกฎหมายบังคับเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ก็ยังมีการลักลอบเล่นพนันกันอย่างไม่เกรงกลัวกฎหมาย โดยในปัจจุบันไม่เพียงแต่เล่นการพนันตามกติกาที่มีการตั้งวงเล่น อุปกรณ์ และผู้เล่นพนันจริง แต่ยังมีการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ต หรือเรียกว่า การเล่นพนันออนไลน์ มีปรากฏการณ์ในมือถือรุ่นและระบบต่าง ๆ ซึ่งยากแก่การป้องกัน เนื่องจากเป็นโลกยุคไร้พรมแดน บ่อนพนันทางอินเทอร์เน็ตถือเป็นมหันตภัยที่ร้ายแรงมีผลกระทบต่อสังคมโลก และแพร่ระบาดเข้าได้ถึงทุกกลุ่มชนอย่างรวดเร็วและง่ายดาย ยากแก่การควบคุม โดยเฉพาะกลุ่มที่น่าเป็นห่วงมากที่สุด คือ เด็ก นักเรียน นักศึกษา หรือกลุ่มเยาวชนอนาคตของชาติ รวมไปถึงผู้ใหญ่ทุกเพศวัย ทุกสาขาอาชีพ การเล่นพนันผ่านทางอินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนการรวมเอาบ่อนการพนัน เจ้ามือพนัน ผู้เล่นพนัน มาอยู่ด้วยกันในสถานที่เดียวกันในเวลาพร้อม ๆ กัน สามารถเล่นการพนันกันได้ทุกเมื่อทุกเวลา ทุกหนทุกแห่งที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาทำให้มีการติดต่อสื่อสารเป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างกิจกรรมการพนันในกลุ่มชนขยายไปสู่ระดับประเทศ และนำไปสู่ระดับโลก (ระหว่างประเทศ) ในที่สุด

สำหรับโครงสร้างเครือข่าย และรูปแบบธุรกิจการพนันทางอินเทอร์เน็ต หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการพนันออนไลน์ ซึ่งมีระบบที่ไม่ซับซ้อนมากนัก โดยผู้เล่นสามารถแทงพนันโดยตรงกับเจ้ามือ ไม่ต้องผ่านบุคคลที่ 3 หรือแทงพนันผ่านกันเป็นทอด ๆ เหมือนพนันฟุตบอลโต๊ะ หรือหวยใต้ดิน ความนิยมกับการพนันรูปแบบนี้จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะมีความสะดวก ไม่ซับซ้อน เล่นได้ทุกที่ ทุกเวลาและไม่เฉพาะแต่การพนันท้ายผลฟุตบอลเท่านั้น การพนันชนิดอื่นๆ นอกเหนือจากการทายผลฟุตบอลก็ยังสามารถ Download เกมส์ต่าง ๆ ซึ่งบางเกมส์มีลักษณะการเล่นใกล้เคียงหรือลอกเลียนมาจากการพนันตามที่ระบุห้ามเล่นตามกฎหมาย มีการโฆษณา เชิญชวน ให้เล่นพนันอย่างอื่นกันทางอินเทอร์เน็ตอย่างโจ่งครึ้ม เปิดเผย นำเสนอทั้งรายละเอียด วิธีการเล่น วิธีการแทง ผลได้-เสีย กฎกติกาการเล่น การโอนเงิน การรับเงิน ไว้อย่างละเอียด ไม่ว่าจะเป็นการเล่น ไฮโลว์ บาคาร่า ฯลฯ ดังจะยกตัวอย่าง การโฆษณาทางอินเทอร์เน็ตเชิญชวนเล่นการพนัน และคดีที่มีการจับกุมเกี่ยวกับการเล่นการพนันแบบออนไลน์

2.4 การแก้ไขปัญหการพนันในประเทศไทย

2.4.1. การพนัน ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีอยู่ 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 การพนันต้องควบคุม มีแนวทางดังนี้

1) การบังคับใช้กฎหมายต้องเคร่งครัด เจียบขาด และมีการปราบปรามการเล่นการพนันอย่างจริงจัง เช่น ให้มีการตรวจสอบประวัติของผู้กระทำความผิด เพื่อดำเนินการลงโทษให้เหมาะสมหรือหากศาลลงโทษปรับแล้วปล่อยตัวไปก็ควรมีมาตรการเสริมด้วย เช่น การกำหนดให้ทำงานบริการสังคม โดยมีกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร เป็นต้น

2) ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการพนันที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้ทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในการกระทำความผิด

3) ไม่ควรปล่อยให้มีการโฆษณาเกี่ยวกับการพนันทางสื่อมวลชน หรือสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท เช่น อัตราต่อรองของกีฬามวยหรือฟุตบอล เป็นต้น

4) ใช้มาตรการในการริบทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายรวมทั้งทรัพย์สิน ที่ได้มาจากการพนัน

5) ใช้มาตรการทางภาษีโดยตรวจสอบว่าทรัพย์สินที่ได้มาจากการเสียภาษีอย่างถูกต้องหรือไม่

6) เพิ่มบทลงโทษให้หนักขึ้น

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่มี พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 บังคับใช้เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคมที่ผ่านมาได้มีการจัดทีมตำรวจที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ต เข้าไปท่องตามเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการเล่นพนันออนไลน์ ซึ่งถ้าพบเห็นการกระทำผิดก็จะดำเนินการทันทีโดยไม่มีการร้องทุกข์ ส่วนการเล่นการพนันออนไลน์ ซึ่งมีความผิดตาม พ.ร.บ.การพนันอยู่แล้ว ก็สามารถดำเนินการได้ทันทีเช่นกัน อาจจะเป็นวิธีการล่อซื้อ การขอข้อมูลจากรางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยในช่วงปีที่ผ่านมา ทางผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทำการตรวจสอบการเล่นการพนันออนไลน์อย่างต่อเนื่อง และได้มีการจับกุมดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดมาแล้วหลายราย ที่ผ่านมามีสิ่งลึกลับแล้วหลายเว็บไซต์ อย่างไรก็ตามก็ต้องยอมรับว่าการเข้าถึงเทคโนโลยีที่เปิดกว้างมากขึ้น ทำให้แนวโน้มเว็บไซต์ประเภทดังกล่าวมากขึ้นตามไปด้วย ขณะที่ต้นตอหรือเซิร์ฟเวอร์หลักของเว็บไซต์อยู่ในต่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องถูกกฎหมายของประเทศเขาเราไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้สิ่งที่เราทำได้คือตามบล็อกปลายทางในประเทศไทยและติดตามจับกับเจ้ามือรายย่อยหรือเอเย่นต์ในประเทศไทยเท่านั้น

แนวทางที่ 2 การพนันเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีแนวทาง ดังนี้

1) ความมุ่งหมายของการจัดให้มีการเล่นการพนันโดยชอบด้วยกฎหมาย คอยมุ่งแสวงหาประโยชน์จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นสำคัญ เนื่องจากกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นในต่างประเทศได้ชี้ให้เห็นชัดว่ารายได้จากการท่องเที่ยวที่มาจากการเล่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการด้านบริการต่างๆ

2) นอกจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศแล้วสำหรับผู้เล่นในประเทศก็อาจสร้างมาตรการในการกันคนในประเทศมิให้ถูกมอมเมาจากบ่อนการพนันได้อย่างไม่มีข้อจำกัด เช่น กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้า

ไปเล่นโดยวางเกณฑ์เกี่ยวกับอายุ ระดับรายได้ของผู้มีสิทธิ์เข้าเล่น ซึ่งปกติแล้วหลายประเทศจะอนุญาตเฉพาะผู้ที่มีรายได้สูงกว่าปกติเท่านั้น

3) การทำให้การพนันเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายในประเทศไทยนั้นจะต้องไม่เป็นการยอมให้การพนันทุกชนิดเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือเล่นโดยเสรี เพราะจะเป็นการเอื้อให้ประชาชน ติดและหมกมุ่นกับการพนันได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น การทำให้การพนันเป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายที่เหมาะสมกับประเทศไทย จึงควรมีลักษณะที่มุ่งแสวงหาประโยชน์จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเป็นสำคัญ

4) สถานที่ที่จัดให้มีการตั้งบ่อนโดยชอบด้วยกฎหมายต้องไม่อยู่ในชุมชนเมืองหรือที่มีประชากรแออัดซึ่งยากแก่การควบคุมแต่ควรเป็นสถานที่ที่รัฐมุ่งเสริมสร้างความเจริญจากการท่องเที่ยว เป็นสถานที่ที่มีสภาพธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การสนทนาการท่องเที่ยวอย่างอื่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้นในขณะเดียวกันก็สามารถสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นนั้น ๆ เพิ่มขึ้นด้วย

5) เป็นการหารายได้เข้ารัฐในรูปแบบของการจัดเก็บภาษีการพนัน

2.4.2. การจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค

1) แยกการจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ ออกจากพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 และยกร่างเป็นกฎหมายใหม่แยกจากกำหนดว่าด้วยการพนัน

2) กำหนดให้มีการควบคุม ตรวจสอบ โดยให้ผู้ประกอบกิจการค้าหรืออาชีพจะต้องดำเนินการขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานผู้ออกไปอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจะต้องมีขั้นตอนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบในการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรม

3) กำหนดให้มาตรการเปรียบเทียบคดีเพื่อให้ดำเนินคดีเกิดความรวดเร็ว และไม่เป็นการระต่อศาล เนื่องจากเป็นความผิดร้ายแรงเหมือนคดีอาชญากรรมร้ายแรงทั่วไป

4) เพิ่มบทลงโทษให้สูงขึ้น

5) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมโดยระบุไว้ไม่ให้เกินเกินท้ายพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเป็นรายได้ให้กับแผ่นดิน

พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานล้ำสมัย และไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวหรือเข็ดหลาบ รวมทั้งไม่สามารถจัดการกับการเล่นการพนันที่มีผู้นิยมเล่นกันจำนวนมาก เช่น หวยใต้ดิน การส่ง SMS ชิงรางวัล การพนันฟุตบอล และการพนันรูปแบบใหม่ ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์ เนื่องจากได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเล่นการพนันด้วย ซึ่งสามารถมอมเมาเด็ก และเยาวชนให้ลุ่มหลงการเล่นการพนัน โดยไม่เกรงกลัวต่อมาตรการทางกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทกำหนดโทษที่ไม่สามารถจัดการกับปัญหาดังกล่าวได้

ดังนั้น มาตรการทางกฎหมายในกฎหมายว่าด้วยการพนันควรมีการปรับปรุง หรือไม่ ซึ่งจากการประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้อยู่ใต้บังคับใช้ของกฎหมายส่วนใหญ่ เห็นว่ากฎหมายว่าด้วยการพนันควรมีการปรับปรุงบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดด้วยการเพิ่มโทษปรับให้สูงขึ้น เมื่อการพนันไม่ใช่ความผิดเลวร้าย แต่เป็นภัยแก่ตนเอง หากเพิ่มโทษจำคุกไม่ทำให้สังคมดีขึ้น การลงโทษจำคุกที่รุนแรงควรคำนึงว่าสังคมจะได้รับอะไรเป็นการตอบแทนจากการลงโทษดังกล่าว เพราะผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนันซึ่งต้องรับโทษจำคุกจะไม่ก่อให้เกิดผลในทางที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของสังคม ในทางตรงกันข้ามการจำคุกผู้ต้องโทษตามกฎหมายการพนันอย่างรุนแรง และยาวนานย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมโดยตรง กล่าวคือ ผู้ต้องโทษจะถูกสภาพแวดล้อมในเรือนจำบีบบังคับให้ผู้ต้องโทษกลายเป็นอาชญากรโดยแท้จริง และไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมแม้ผู้กระทำความผิดพ้นโทษไปแล้วก็ตาม การเพิ่มโทษปรับควบคู่กับการให้ผู้กระทำความผิดทำงานบริการสังคม (Community Service) ด้วย จึงน่าจะเป็นมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับสภาพของการกระทำความผิดโดยทั่วไป แต่อย่างไรก็ตามวิวัฒนาการของสังคมได้ทำให้การประกอบธุรกิจจากการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนันมีความสลับซับซ้อนและมีผลประโยชน์อย่างมหาศาล จึงควรจะได้บัญญัติบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการพนันไว้อย่างชัดเจนและรัดกุม ให้ครอบคลุมไปถึงผู้ได้รับประโยชน์โดยทางตรงและทางอ้อมด้วย โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพสังคมและกลไกของรัฐที่จะช่วยยับยั้งการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5. บทสรุป

ความคาดหวังของสังคมในวันนี้ คือ การเอาใจจริงเอาใจกับการปราบปรามการเล่นพนันให้หมดไปจากสังคม ในเบื้องต้นเราสามารถป้องกันนักเล่นพนันหน้าใหม่เข้ามาโดยการร่วมกันกระตุ้นเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ร่วมกันลดบรรยากาศการเล่นพนันให้หมดไปจากสังคม รวมถึงการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านอื่นต่อไป แต่อย่างไรก็ตามการห้ามเล่นพนันในประเทศที่ออกมาตรการและมีกฎหมายบังคับเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ก็ยังมีนักเล่นพนันกันอย่างไม่เกรงกลัวกฎหมาย โดยในปัจจุบันไม่เพียงแต่เล่นการพนันตามกติกาที่มีการตั้งวงเล่น สถานที่ อุกรณ์ และผู้เล่นพนันจริง แต่ยังมีการเล่นพนันทางอินเทอร์เน็ต หรือเรียกว่า การเล่นพนันออนไลน์ มีปรากฏอยู่ในมือถือรุ่นและระบบต่าง ๆ ซึ่งยากแก่การป้องกัน เนื่องจากเป็นโลกยุคไร้พรมแดน คนทั่วไปหรือแม้แต่เด็กเยาวชนที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ IT ก็สามารถ Download เกมส์ต่างๆ ซึ่งบางเกมส์มีลักษณะการเล่นใกล้เคียงหรือลอกเลียนมาจากการพนันตามที่ระบุห้ามเล่น ตาม พ.ร.บ.การพนันฯ ยิ่งเทคโนโลยีล้ำสมัยมากเท่าใด การป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดก็ยิ่งยากมากขึ้นเช่นเดียวกันเพราะโลกสื่อสารที่ไม่มีขีดจำกัด ที่สำคัญคือ การจับกุมผู้เล่นการพนันออนไลน์ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ต่างประเทศ และประเทศต้นตอเขาเปิดให้เล่นการพนันออนไลน์อย่างถูกกฎหมาย แต่มันผิดกฎหมายบ้านเรา ขณะที่กลุ่มผู้เข้าไปเล่นการพนันนั้นส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ที่เป็นลูกหลานผู้มีอันจะกินที่ทำบัตรเครดิตเสริมให้อย่างไรก็ดีในการแก้ปัญหาเด็กติดการพนันออนไลน์นั้น ผู้ปกครองต้องหมั่นตรวจสอบการใช้งานคอมพิวเตอร์ในกรณีที่มีใช้ที่บ้าน โดยควรตรวจสอบดูโปรแกรม

ต่างๆ ในเครื่อง หรืออาจหาโปรแกรมป้องกันการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมมาใช้ เพื่อป้องกันบุตรหลานเข้าเว็บไซต์ดังกล่าวได้

ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกที่ตื่นตัวและถูกต้องแก่เยาวชนจึงเป็นเกราะป้องกันที่สำคัญด้านแรกที่จะไม่ให้เด็ก เยาวชน หรือแม้แต่ใครก็ตาม สามารถเข้าไปดู หรือ เล่นการพนันแบบออนไลน์เช่นว่านี้ได้ ถึงแม้จะจับกุมหรือพบเห็นการลักลอบเล่น แต่การหาพยานหลักฐานประกอบก็เป็นเรื่องค่อนข้างลำบาก หรือการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ที่มีสถานที่เล่นการพนันอย่างถูกกฎหมาย หรือตามเขตชายแดนประเทศไทยที่สามารถเดินทางเข้า-ออกได้โดยง่าย ก็ไม่ได้ทำให้การมกมาย หรือกระหายอยากที่จะเล่นการพนันได้ลดน้อยลงไปไม่ ตราบใดที่ยังมีผู้จัดให้มีการเล่นและผู้เล่นการพนันอยู่ การสรรหาอุปกรณ์ วิธีการเล่น สถานที่การเล่นพนัน ก็ไม่ใช่เรื่องยากสำหรับการเล่นการพนัน

บทที่ 3

แนวทางการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ตาม โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)” กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับนิสิตนักศึกษาในการจัดการปัญหาจากการพนัน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยพัฒนานโยบายต้านภัยการพนัน และประสานความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายฯ ผลักดันนโยบาย และ/หรือมาตรการป้องกันการเข้าถึงการพนันของเด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา โดย คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

3.1 รูปแบบการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การพรรณนาถึงข้อเท็จจริงต่างๆ ด้วยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) สัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ ทั้งนี้โดยอาศัยการเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับหลักการ แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.2 วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ตาม โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)” ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Analysis) การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-dept Interviewing) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในบริบท กระบวนการ สภาวะการณ์ต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การตีความ การวิเคราะห์สรุปความเพื่อให้ได้ความกระจ่างในประเด็นปัญหาต่างๆ

3.3 การเก็บรวบรวมผลการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนเอกสาร การสัมภาษณ์ การจัดสนทนากลุ่ม ดำเนินการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสาร

ประสานและขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการขอหนังสือ ข้อมูล รวมทั้งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาชุมชน รวมทั้งค้นคว้าจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาชุมชน

2. การเก็บข้อมูลที่เป็นการสัมภาษณ์

- สร้างคำถามหลักๆ ที่จะใช้ในการสัมภาษณ์
- นัดหมายบุคคลที่สัมภาษณ์
- พบผู้ให้สัมภาษณ์ สัมภาษณ์พร้อมขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ไว้
- บันทึกการให้สัมภาษณ์

3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวนทั้งสิ้น 427 คน

3.5 การวิเคราะห์ผลการศึกษา

เมื่อได้ข้อมูลทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์แล้ว จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์และหาข้อสรุปตาม วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับนิสิตนักศึกษาในการจัดการปัญหาจากการพนัน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยพัฒนานโยบายด้านภัยการพนัน และประสานความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายฯ ผลักดันนโยบาย และ/หรือมาตรการป้องกันการเข้าถึงการพนันของเด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษามีมาตรการด้านภัยการพนันในสถาบันอุดมศึกษา

3.6 วิธีการนำเสนอผลการศึกษา

ในการนำเสนอจะใช้วิธีการพรรณนา (Descriptive Analysis) จากการศึกษา หรือหาความหมายของข้อมูลโดยใช้ตรรกวิทยา ใช้วิธีอุปนัย (Inductive Method) เป็นสำคัญ และต้องอาศัยความรู้เชิงวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีประกอบการด้วย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)” กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับนิสิตนักศึกษาในการจัดการปัญหาจากการพนัน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยพัฒนานโยบายด้านภัยการพนัน และประสานความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายฯ ผลักดันนโยบาย และ/หรือมาตรการป้องกันการเข้าถึงการพนันของเด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษามีมาตรการด้านภัยการพนันในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2558 – 15 ธันวาคม 2558 และคณะทำงานได้มีการสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และพฤติกรรมการเล่นของนักศึกษา รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมการเล่นพนัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบและวิธีการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ในการเล่นพนันของนักศึกษา ที่ทางสถาบันการศึกษาสามารถดำเนินการได้จริง มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถาบันการศึกษา ต่อไป จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการพนันฉบับนี้ขึ้น เพื่อนำเสนอผลการสำรวจการสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 พฤติกรรมการเล่นพนันของนักศึกษา
- ส่วนที่ 2 ทักษะต่อการเล่นพนันของนักศึกษา
- ส่วนที่ 3 ผลทดสอบพฤติกรรมการเล่นพนันของนักศึกษา
- ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการป้องกัน

โดยมีรายละเอียดของผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

4.1 ข้อมูลพฤติกรรมการเล่นพนันของนักศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ: เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวนทั้งสิ้น 427 คน ผลการสำรวจปรากฏดัง ตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตาม ประสบการณ์ ความถี่ เหตุผลในการตัดสินใจ ประเภทของการพนัน จำนวนเงิน และสถานที่ที่ใช้ในการเล่นพนัน

พฤติกรรมการเล่นพนัน	จำนวน (N)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการเล่นการพนัน		
(N=427)		
เคยเล่น	114	26.7
ไม่เคยเล่น	303	71.0
ไม่มีข้อมูล	10	2.3
ความถี่ในการเล่นการพนัน		
(N=114)		
เล่นเป็นประจำ	7	6.1
นานๆ เล่นครั้ง	107	93.9
เหตุผลในการตัดสินใจเล่นการพนัน		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
1. เล่นเพื่อความสนุก	78	68.4
2. คลายเครียด	43	37.7
3. เล่นตามเพื่อน	40	35.1
4. ชอบลุ้นและชอบความตื่นเต้น	32	28.1
5. เล่นเพื่อเข้าสังคม	16	14.0
6. เห็นคนใกล้ชู้ดในครั้งรอบๆ เล่น	6	5.3
7. หวังรวยทางลัด	4	3.5
ประเภทการพนันที่เคยเล่น		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N=114)		
1. ไพ่	50	43.9
2. พนันบอล/มวย	46	40.4
3. ชนไก่/วัวชน/ปลากัด	17	14.9
4. พนันออนไลน์	12	10.5
5. ฉลากกินแบ่งรัฐบาล	10	8.8
6. หวยใต้ดิน	8	7.0
7. ไฮโล	5	4.4
8. หวยซาเขียว	4	3.5
9. เป่ายาง ทายลูกเต๋า	1	0.9
10. น้ำเต้าปู ปลา	1	0.9

พฤติกรรมการเล่นพนัน	จำนวน (N)	ร้อยละ
จำนวนเงินที่ใช้เล่นในแต่ละครั้ง		
(N=114)		
1. ต่ำกว่า 100 บาท	80	70.2
2. 100-500 บาท	30	26.3
3. 501-1,000 บาท	3	2.6
4. 1,001-1,500 บาท	1	0.9
สถานที่ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเล่นพนัน		
(N=114)		
1. ที่หอพักมหาวิทยาลัย	40	35.1
2. ที่บ้าน	30	26.3
3. บ้านเพื่อน	23	20.2
4. อื่นๆ	21	18.4

จากตาราง 4.1 พบว่า

4.1.1 ประสิทธิภาพการเล่นการพนันของนักศึกษา ส่วนใหญ่ไม่เคยเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 71.0 และนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพการเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 26.7

4.1.2 ความถี่ในการเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพการเล่นการพนัน ส่วนใหญ่เล่นนานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 93.9 และเล่นเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 6.1

4.1.3 เหตุผลในการตัดสินใจเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพการเล่นการพนัน ส่วนใหญ่เล่นเพื่อความสนุก เพื่อคลายเครียด และเล่นตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 68.4, 37.7 และ 35.1 ตามลำดับ

4.1.4 ประเภทการพนันที่นักศึกษาที่มีประสิทธิภาพการเล่นการพนันเล่น ส่วนใหญ่ คือ โฟล์ และ พนันบอล/มวย คิดเป็นร้อยละ 43.9 และ 40.4 ตามลำดับ

4.1.5 จำนวนเงินที่ใช้เล่นในแต่ละครั้งของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพการเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ คือ ต่ำกว่า 100 บาท และ 100-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.2 และ 26.3 ตามลำดับ

4.1.6 สถานที่ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเล่นพนันของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพการเล่นการพนัน ส่วนใหญ่คือ ที่มหาวิทยาลัย และที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และ 26.3 ตามลำดับ

ตาราง 4.2 จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกความต้องการ และเหตุผลที่ต้องการเลิกเล่นการพนัน

พฤติกรรมการเล่นพนัน	จำนวน (N)	ร้อยละ
ความต้องการเลิกเล่นการพนัน	(N=114)	
ไม่ต้องการ	27	23.7
ต้องการ	87	76.3
เหตุผลที่ต้องการเลิกเล่นการพนัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(N=114)	
1. ต้องการประหยัด	38	33.3
2. ผิดศีลธรรม	36	31.6
3. มีผลกระทบต่อหน้าที่การเรียน	28	24.6
4. ผิดกฎหมาย/กัณฑ์ตำรวจจับ	26	22.9
5. มีปัญหากับครอบครัว	15	13.2
6. เพื่อนอยากให้เลิก	9	7.9
7. มีผลกระทบต่อสุขภาพ	9	7.9
8. เจ็บตัว	1	0.9

จากตาราง 4.2 พบว่า

4.2.1 นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ต้องการเลิกเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 76.3 และไม่ต้องการเลิกเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 23.7

4.2.2 เหตุผลที่ต้องการเลิกเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ต้องการประหยัด และคิดว่าผิดศีลธรรม คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 31.6 ตามลำดับ

Information Center for Gambling Control Policy

ตาราง 4.3 จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามความคิดเห็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนันของสถาบันการศึกษา

ความคิดเห็น	จำนวน (N)	ร้อยละ
หากสถาบันการศึกษา จะดำเนินกิจกรรมหรือมี โครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนัน	(N=427)	
ไม่เห็นด้วย	39	9.1
เห็นด้วย	375	87.8
ไม่แสดงความคิดเห็น	13	3.0

จากตาราง 4.3 พบว่า

4.3.1 ความคิดเห็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนันของสถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 87.8 และไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 9.1

4.3.1.1 นักศึกษาที่เห็นด้วย ได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมว่า

ด้านมุมมองต่อการพนัน

- การพนันเป็นสิ่งที่ไม่ดี ผิดกฎหมาย ผิดหลักศาสนา ทำให้สิ้นเปลือง สูญเสียทรัพย์สิน ก่อให้เกิดหนี้สิน เสียการเรียน นำไปสู่ปัญหาต่างๆ
- คนเล่นการพนันเป็นการใช้เวลาโดยไร้สาระ เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี และน่ารังเกียจ
- การพนันอาจมีการได้ทรัพย์สินกลับมาบ้าง แต่ไม่คุ้มกับสิ่งต่างๆ ที่เสียไป
- คิดว่าการเล่นการพนันมีมากในสถานศึกษา
- หากไม่มีการพนันประเทศไทยจะได้เจริญยิ่งขึ้น

ด้านประโยชน์ของกิจกรรม/โครงการ

- การจัดกิจกรรมอาจเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเลิกเล่นการพนันได้
- ทำให้เด็กได้มาสนใจ เรื่องการเรียน และปฏิบัติตัวดี มีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น นักศึกษาจะได้ตั้งใจเรียนมากขึ้น
- นักศึกษาจะได้ตระหนักโทษของการพนัน เห็นถึงข้อเสียและผลกระทบที่จะตามมา
- ทำให้ผู้คนนั้นหันมาสนใจในเรื่องการทำงาน ทหารายได้ที่สุจริต ไม่ไปมั่วสุมกับการพนัน
- จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
- นักศึกษาสามารถนำเวลานั้นไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ ไม่ไปหมกมุ่นกับเรื่องอบายมุข มีเวลาให้กับการเรียนได้มากขึ้น ส่งผลให้นักศึกษา มีพฤติกรรมในการเรียนที่ดีขึ้น และเป็นผลดีกับนักศึกษาโดยตรง

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน จะได้ช่วยให้สถาบันปลอดภัยจากการพนัน ช่วยลดอัตราของผู้ที่เล่นการพนัน
 Info ประหยัดจะทำให้ให้นักศึกษาสามารถเก็บเงินที่เล่นการพนันไปทำอย่างอื่นที่สมควรทำ
 รู้จักการใช้เงินอย่างถูกวิธีและเกิดประโยชน์ในทางที่ดี

4.3.1.2 นักศึกษาที่ไม่เห็นด้วย ได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมว่า

- เขาเล่นการพนัน ก็เป็นเงินของเขา
- ไม่อยากเข้าร่วม
- ไม่เคย เจอคนเล่นอยู่ในมหาวิทยาลัย
- จะทำให้เสื่อมเสียสถาบัน

ตาราง 4.4 จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตาม ความต้องการ และรูปแบบกิจกรรม

ความคิดเห็น	จำนวน (N)	ร้อยละ
ความต้องการต่อการกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนัน	(N=427)	
ไม่ต้องการ	25	5.9
ต้องการ	383	89.7
ไม่แสดงความคิดเห็น	19	4.4
รูปแบบกิจกรรมที่ต้องการ		
1. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนัน	261	61.1
2. จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการหารายได้เพิ่ม/รายได้พิเศษ	218	51.1
3. กิจกรรมเลิกพนัน เพิ่มรายได้พิเศษ	203	47.5
4. กิจกรรมการให้คำปรึกษาเลิกพนัน	176	41.2
5. จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับโทษของการพนัน	160	37.5
6. แจกสื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับความรู้ สติ๊กเกอร์ เกี่ยวกับการณรงค์เรื่องการพนัน	111	26.0

จากตาราง 4.4 พบว่า

4.4.1 ความต้องการต่อการกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนัน ส่วนใหญ่นักศึกษามีความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 89.7 และไม่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 5.9

4.4.1.1 นักศึกษาที่ไม่ต้องการ ได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมว่า

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
เป็นสิทธิเสรีภาพของเขากอง Gambling Control Policy

- ยังไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม
- จะทำให้เกิดความวุ่นวายในสถาบัน

4.4.2 รูปแบบกิจกรรมที่ต้องการ ส่วนใหญ่นักศึกษาต้องการกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนัน และจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการหารายได้เพิ่ม/รายได้พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 61.1 และ 51.1 ตามลำดับ

ตาราง 4.5 จำนวน ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตาม การปรึกษากับบุคคลเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา

ความคิดเห็น	จำนวน (N)	ร้อยละ
การปรึกษากับบุคคลเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(N=427)	
1. พ่อ แม่	311	72.8
2. เพื่อน	306	71.7
3.ญาติพี่น้อง	115	26.9
4. ครู อาจารย์	94	22.0
5. ผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อแม่	37	8.7

จากตาราง 4.5 พบว่า

4.5.1 การปรึกษากับบุคคลเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา ส่วนใหญ่นักศึกษาเลือกปรึกษากับพ่อแม่ และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 72.8 และ 71.7 ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา

ตาราง 4.6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา

ข้อ	ข้อความ	ทัศนคติ					ค่าเฉลี่ย/ แปลผล
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	มีผล น้อย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
1	ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งบันเทิง	12 (2.8%)	66 (15.5%)	92 (21.5%)	50 (11.7%)	202 (47.3%)	2.16 ไม่แน่ใจ
2	ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งจำเป็น	2 (0.5%)	12 (2.8%)	27 (6.3%)	26 (6.1%)	357 (83.6%)	1.29 ไม่เห็นด้วย
3	ท่านเล่นการพนันเพราะต้องการยึดเป็นอาชีพ	4 (0.9%)	8 (1.9%)	25 (5.9%)	28 (6.6%)	359 (84.1%)	1.31 ไม่เห็นด้วย
4	ท่านเล่นการพนันเพราะชอบเสี่ยง	13 (3.0%)	39 (9.1%)	57 (13.3%)	73 (17.1%)	243 (56.9%)	1.84 ไม่แน่ใจ
5	การพนันทำให้ท่านมีปัญหาในการเรียน	182 (42.6%)	109 (25.5%)	26 (6.1%)	33 (7.7%)	73 (17.1%)	3.70 เห็นด้วย
6	ท่านมีรายได้เพิ่มจากการเล่นการพนัน	22 (5.2%)	25 (5.9%)	67 (15.7%)	53 (12.4%)	257 (60.2%)	1.83 ไม่แน่ใจ
7	การเล่นการพนันทำให้เงินไม่พอใช้	180 (42.2%)	109 (25.5%)	26 (6.1%)	34 (8.0%)	72 (16.9%)	3.72 เห็นด้วย
8	ท่านกู้หนี้ยืมสินเพื่อเล่นการพนัน	25 (5.9%)	39 (9.1%)	28 (6.6%)	32 (7.5%)	297 (69.6%)	1.80 ไม่เห็นด้วย
9	ท่านเคยหาเงินโดยผิดกฎหมายเพื่อนำมาเล่นการพนัน	29 (6.8%)	26 (6.1%)	33 (7.7%)	36 (8.4%)	296 (69.3%)	1.70 ไม่เห็นด้วย
10	การพนันเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาในสังคม	243 (56.9%)	79 (18.5%)	30 (7.0%)	19 (4.4%)	48 (11.2%)	4.12 เห็นด้วย
11	ท่านเล่นการพนันเพราะมีเวลาว่างมาก	18 (4.2%)	30 (7.0%)	94 (22.0%)	82 (19.2%)	200 (46.8%)	2.02 ไม่แน่ใจ
12	การเล่นพนันเป็นเรื่องความชอบส่วนบุคคล ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร	33 (7.7%)	61 (14.3%)	67 (15.7%)	101 (23.7%)	160 (37.5%)	2.53 ไม่แน่ใจ
13	ผู้ติดพนันมีโอกาสเสี่ยงต่อการทำสิ่งผิด กฎหมาย	226 (52.9%)	129 (30.2%)	23 (5.4%)	19 (4.4%)	23 (5.4%)	4.39 เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14	การเล่นพนันผิดศีลธรรม	236 (55.3%)	128 (30.0%)	19 (4.4%)	17 (4.0%)	23 (5.4%)	4.27 เห็นด้วย อย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	ทัศนคติ					ค่าเฉลี่ย/ แปลผล
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	มีผล น้อย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	
15	การเล่นพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย	268 (62.8%)	109 (25.5%)	20 (4.7%)	11 (2.6%)	17 (4.0%)	4.41 เห็นด้วย อย่างยิ่ง
16	ผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เล่นการพนัน เช่น บ้านเป็นบ่อน หรือสังคมในชุมชน มีโอกาสเล่นการพนันได้ง่ายขึ้น	131 (30.7%)	157 (36.8%)	58 (13.6%)	38 (8.9%)	40 (9.4%)	3.70 เห็นด้วย
17	การเล่นพนันทำให้รู้สึกตื่นเต้น ลุ้น สนุกสนาน	49 (11.5%)	105 (24.6%)	77 (18.0%)	80 (18.7%)	111 (26.0%)	2.77 มีผลน้อย
18	ผู้ที่มีสถานะทางสังคมที่ยากจน รายได้น้อย ไม่มีงาน มีความเสี่ยงต่อการเล่นพนันมากขึ้น	68 (15.9%)	129 (30.2%)	84 (19.7%)	88 (20.6%)	54 (12.6%)	3.35 มีผลน้อย
19	ไม่มีใครที่ประสบความสำเร็จจากการเล่นพนัน	205 (48.0%)	102 (23.9%)	39 (9.1%)	28 (6.6%)	50 (11.7%)	3.91 เห็นด้วย
20	การเล่นพนันสามารถทำให้รวยทางลัดได้	50 (11.7%)	58 (13.6%)	98 (23.0%)	30 (7.1%)	157 (36.8%)	2.49 มีผลน้อย
21	การพนันทำให้ท่านเป็นภาระทางการเงินให้กับครอบครัว	180 (42.2%)	136 (31.9%)	31 (7.3%)	32 (7.5%)	45 (10.5%)	3.88 เห็นด้วย
22	การพนันทำให้สมาชิกในครอบครัวท่านเสียชื่อเสียง	178 (41.7%)	128 (30.0%)	44 (10.3%)	30 (7.0%)	43 (10.1%)	3.87 เห็นด้วย
23	ท่านเล่นการพนันตามกลุ่มเพื่อนและเพื่อเข้าสังคมได้	45 (10.5%)	48 (11.2%)	81 (19.0%)	81 (19.0%)	167 (39.1%)	2.36 ไม่แน่ใจ

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

จากตาราง 4.6 พบว่า

4.6.1 ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ 1) การเล่นพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย 2) ผู้ติดพนันมีโอกาสเสี่ยงต่อการทำสิ่งผิดกฎหมาย 3) การเล่นพนันผิดศีลธรรม ($\bar{X} = 4.41, 4.39$ และ 4.27 ตามลำดับ)

4.6.2 ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย คือ 1) การพนันเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาในสังคม 2) ไม่มีใครที่ประสบความสำเร็จจากการเล่นพนัน 3) การพนันทำให้ท่านเป็นภาระทางการเงินให้กับครอบครัว 4) การพนันทำให้สมาชิกในครอบครัวท่านเสียชื่อเสียง 5) การเล่นการพนันทำให้เงินไม่พอใช้ 6) การพนันทำให้มีปัญหาในการเรียน 7) ผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เล่นการพนัน เช่น บ้านเป็นบ่อน หรือสังคมในชุมชน มีโอกาสเล่นการพนันได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.12, 3.91, 3.88, 3.87, 3.72, 3.70$ และ 3.70 ตามลำดับ)

4.6.3 ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมีผลน้อย คือ 1) ผู้ที่มีสถานะทางสังคมที่ยากจน รายได้น้อย ไม่มีงาน มีความเสี่ยงต่อการเล่นพนันมากขึ้น 2) การเล่นพนัน

ทำให้รู้สึกตื่นเต้น ลุ้น สนุกสนาน 3) การเล่นเกมพนันสามารถทำให้รวยทางลัดได้ (\bar{X} = 3.35, 2.77 และ 2.49 ตามลำดับ)

4.6.4 ทศนคติเกี่ยวกับการเล่นเกมพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ 1) การเล่นเกมพนันเป็นเรื่องความชอบส่วนบุคคล ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร 2) ท่านเล่นเกมพนันตามกลุ่มเพื่อนและเพื่อเข้าสังคมได้ 3) ท่านคิดว่าเกมพนันเป็นสิ่งบันเทิง 4) ท่านเล่นเกมพนันเพราะมีเวลาว่างมาก 5) ท่านเล่นเกมพนันเพราะชอบเสี่ยง 6) ท่านมีรายได้เพิ่มจากการเล่นเกมพนัน (\bar{X} = 2.53, 2.36, 2.16, 2.02, 1.84 และ 1.83 ตามลำดับ)

4.6.5 ทศนคติเกี่ยวกับการเล่นเกมพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วย คือ 1) ท่านกู้หนี้ยืมสินเพื่อเล่นเกมพนัน 2) ท่านเคยหาเงินโดยผิดกฎหมายเพื่อนำมาเล่นเกมพนัน 3) ท่านเล่นเกมพนันเพราะต้องการยึดเป็นอาชีพ 4) ท่านคิดว่าเกมพนันเป็นสิ่งจำเป็น (\bar{X} = 1.80, 1.70, 1.31 และ 1.29 ตามลำดับ)

4.3 การทดสอบพฤติกรรมการเล่นเกมพนัน

ตาราง 4.7 จำนวน และร้อยละ ของการทดสอบพฤติกรรมการเล่นเกมพนัน

พฤติกรรม	จำนวน (N=427)	ร้อยละ (100)
1. ความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญ โอกาสในด้านการงาน การเรียน หรือ อาชีพเสียไปเพราะการพนัน	220	51.5
2. หลังจากเสียเงินพนันแล้ว ได้พยายามที่จะกลับไปเล่นเพื่อเอาเงินคืน บ่อยครั้ง	116	27.2
3. โกหกครอบครัว แพทย์ผู้รักษา หรือ บุคคลอื่นเพื่อปกปิดการเล่นพนัน ของตนเอง	92	21.5
4. รู้สึกกระสับกระส่ายหรือหงุดหงิดง่ายเวลาพยายามหยุดหรือลดการ เล่นพนัน	72	16.9
5. ทำผิดกฎหมาย เช่น ปลอมแปลงเอกสาร ขโมยของ เพื่อให้ได้เงินมาใช้ หนี้พนัน	72	16.9
6. พยายามที่จะควบคุม ลด หรือ หยุดการเล่นพนันแต่ทำไม่สำเร็จ บ่อยครั้ง	72	16.9
7. เล่นการพนันเพื่อหาทางออกจากปัญหา หรือ ให้มีความรู้สึกที่ดีขึ้นจาก ความรู้สึกไม่สบายใจ	70	16.4
8. ต้องให้บุคคลอื่นหาเงินมาช่วยให้พ้นจากการเป็นหนี้พนัน	62	14.5
9. ครุ่นคิดถึงแต่การพนันอย่างมาก ทั้งเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์การ เล่นพนันในอดีตของตนเอง ว่าเล่นได้หรือเสียอย่างไร รวมไปถึงการ วางแผนล่วงหน้าว่าจะทำอย่างไรให้ชนะในคราวต่อไป หรือคิดวิธหาเงิน เพื่อจะนำไปใช้ในการพนันครั้งต่อไป	61	14.3
10. พนันด้วยการเพิ่มปริมาณเงินมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้คงความรู้สึก	60	14.1

ตื่นเต้นเช่นเดิมได้

จากตาราง 4.7 พบว่า

4.7.1 การทดสอบพฤติกรรมการเล่นพนันของนักศึกษา พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่ คือ 1) ความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญ โอกาสในด้านการงาน การเรียน หรืออาชีพเสียไปเพราะการพนัน 2) หลังจากเสียเงินพนันแล้ว ได้พยายามที่จะกลับไปเล่นเพื่อเอาเงินคืนบ่อยครั้ง 3) โกหกครอบครัว แพทย์ผู้รักษา หรือ บุคคลอื่นเพื่อปกปิดการเล่นพนันของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.5, 27.2 และ 21.5 ตามลำดับ

4.4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการป้องกัน

4.4.1 การป้องกันการพนันในกลุ่มเยาวชน

4.4.1.1 จัดกิจกรรมการป้องกันการพนันในกลุ่มเยาวชน

- กิจกรรมอบรมในประเด็น คุณธรรมจริยธรรม โทษของการพนัน การประกอบอาชีพ
- ค่ายส่งเสริมการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม
- กิจกรรมสันทนาการ เพื่อคลายความเครียด เล่นกีฬา ดนตรี หรือเป็นจิตอาสา ฯลฯ
- กิจกรรมรณรงค์ที่สร้างสรรค์ เช่น สร้างความตระหนัก รณรงค์เลิกเล่นการพนัน
- กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ หรือหารายได้พิเศษ
- กิจกรรมเผยแพร่ความรู้

4.4.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับเยาวชนเพื่อป้องกันการพนัน

- พยายามไม่คบเพื่อนที่ติดการพนัน และมีปัญหาเรื่องเงิน การพนันต้องไม่อยู่ในหัว จะไม่เล่นเพราะความบันเทิง เพราะอาจนำความลำบากมาถึงครอบครัวได้
- ห่างไกลจากชุมชน หรือกลุ่มคนที่เล่นการพนัน
- ไม่มั่วสุม ไม่มั่วอยู่กับเรื่องแบบนี้
- ทำสิ่งอื่นที่ทดแทนการเล่นการพนันในเวลาว่าง

4.4.1.3 ข้อเสนอแนะในระดับครอบครัว

- ปัจจุบันสื่อเป็นปัจจัยหลัก ที่ชักจูงให้เยาวชน เข้าสู่การพนัน ดังนั้น พ่อ แม่ ควรให้คำแนะนำและเป็นแบบอย่างที่ดี
- ผู้ปกครองควรให้ความรู้เกี่ยวกับการเล่นการพนันแก่เยาวชน
- ดูแลลูกหลาน ห้ามปราม
- ไม่ปล่อยให้เยาวชนไปกับเพื่อนรวมกลุ่มเพื่อน เป็นเวลานานบ่อยๆ
- พยายามดูแลคนในครอบครัว ไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยงในการเล่นการพนัน

4.4.1.4 ข้อเสนอแนะในระดับชุมชน/สังคม/นโยบาย

- ออกกฎหมายที่เข้มงวดมากกว่านี้
- ส่งเสริมให้มีการหันมาทำงานมากขึ้น
- ตั้งกฎเกณฑ์และเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบการเล่นการพนันในชุมชน
- ชัดขวางการก่อตั้งบ่อนการพนัน
- สืบสวนสอบถามหรือคอยดูพฤติกรรมของคนในชุมชน
- จัดหางานให้กับประชาชน

4.4.2 การปราบปรามการพนันในสถาบันการศึกษา

4.4.2.1 นักศึกษา

- ดูแลเพื่อน ดูแลคนข้างๆ ว่ามีการเล่นการพนัน หรือไม่ ไม่ปล่อยให้เพื่อนหรือคนอื่นๆ เล่น ไม่ปล่อยให้ติด พยายามเตือน หากไม่ฟัง ให้บอกผู้ใหญ่ ครู อาจารย์

4.4.2.2 สถาบันการศึกษา

- มีกิจกรรมให้กลุ่มเยาวชนที่ติดการพนันและแนะนำสิ่งดีๆ ให้กับ คนในสถาบันศึกษา
- ครู อาจารย์ เข้มงวดในเรื่องการกำจัดการพนัน และจัดอบรมนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง
- ควรมีเจ้าหน้าที่ตรวจตราความเรียบร้อยทุกจุด
- ตั้งข้อตกลงเกี่ยวกับการเลิกเล่นการพนัน เช่น ถ้าฝ่าฝืนจับมาลงโทษ (ลงโทษในชั้นสูงสุด)
- มีกฎเข้มงวดอย่างชัดเจน **มีการปราบปรามอย่าง** เพราะจะทำให้ให้นักศึกษาที่ติดพนันจะตื่นตัว และกลัว
- จัดตั้งกรรมการเพื่อดูแล ความเรียบร้อยในเรื่องการพนัน โดยเฉพาะ พร้อมทั้งออกกฎหมายที่มันเด็ดขาดและเข้มงวดขึ้น
- ตรวจสอบตามหอพักนักศึกษา จัดกิจกรรม และให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
- จัดอบรมและกิจกรรมเพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษาถึงโทษของผู้ที่เล่นการพนัน
- ต้องปราบปรามอย่างเคร่งครัด หากมีผู้ได้รู้ควรโทรบอกเจ้าหน้าที่
- ทุกๆ หน่วยงานในสถาบัน ต้องให้ความร่วมมือ และเป็นหูเป็นตาในเรื่องการปราบปรามการพนัน
- รมรณรงค์ในสถาบันการศึกษา หากิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูดนักเรียน และ นักศึกษา
- แจ้งเตือน เรียกผู้ปกครอง ไล่ออก
- สร้างจิตสำนึกให้รู้ว่าการเล่นการพนันมิได้ให้ประโยชน์แต่กลับให้โทษ
- ตั้งเป็นชุมชนเลิกเล่นการพนัน
- มีมาตรการที่เข้มงวดในการห้ามบุคคลในสถาบันการศึกษางดการเล่นพนัน
- หากเกิดปัญหาควรมีหน่วยให้การปรึกษา
- จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับบทลงโทษของการเล่นพนัน

4.4.3 การป้องกันการพนัน

4.4.3.1 ระดับบุคคล

- อย่าไปยุ่งเกี่ยวกับการพนันเด็ดขาด
- ไม่ควรที่จะเข้าไปลองเล่นการพนัน ควรที่จะหลีกเลี่ยงการกระทำนั้นๆ
- ไม่เข้าไปใกล้หรือคลุกคลีกับคนที่เล่นการพนัน
- ใช้เวลาว่าง ไปทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น
- ต้องพยายาม และ อดทน มุ่งมั่นที่เลิกให้ได้ พยายามหากิจกรรม เพื่อเบี่ยงเบนไม่ให้นักคิดถึงการพนัน
- ไม่เล่นตามเพื่อน นึกถึงโทษของการเล่นพนัน ว่าผิดกฎหมาย และนึกถึงครอบครัวให้มากๆ
- ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับมัน

- ใช้เวลาว่างอยู่กับครอบครัวมากขึ้น ใส่ใจคนในครอบครัวมากขึ้น
- ออกจากคนเล่นการพนัน
- ไม่หลงกลการพนัน ไม่ตามเพื่อน
- พยายามเข้าสังคมกับผู้อื่นทำกิจกรรมต่างๆ ทำงาน
- เลิกติดตามการพนัน ไม่ว่าจะเป็น พนันทางออนไลน์ ทางบ้าน ฯลฯ , เลิกคิดที่จะรวยทางลัด
- ยึดหลักศีลธรรมในการดำรงชีวิต เดินตามแนวทางหลักคำสอนศาสนา
- รู้จักระงับยับยั้ง ชั่งใจตนเองจากสิ่งที่ไม่ดีเหล่านี้ คิดก่อนทำ

4.4.3.2 ระดับชุมชน

- มีกฎระเบียบที่ชัดเจน
- ต้องปิดร้านที่เปิดเล่นการพนันนี้
- ปราบปราม คนที่จำหน่าย ผู้นำการพนันมาเล่นงาน (หัวหน้าแก๊งค์)
- จับกุมคนที่นำการพนันมาเผยแพร่ ออกกฎหมายขั้นเด็ดขาด
- หยุดการผลิตสินค้าที่ใช้เล่นการพนันทุกชนิด และใช้มาตรการขั้นสูงสุดในการลงโทษผู้ฝ่าฝืน
- จัดให้มีการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ ในเวลาว่าง
- การป้องกันการพนันเป็นสิ่งสำคัญ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมต้องให้ความร่วมมือกับการป้องกัน
- รณรงค์ และ ตรวจสอบการเล่นการพนัน
- รณรงค์ต่อต้าน และพยายามให้นักศึกษา มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น สร้างกลุ่มออกกำลังกาย
- จัดตั้งกิจกรรม จัดชุมชนรณรงค์
- จัดอบรมทางอาชีพ สร้างรายได้พิเศษ
- ให้ความรู้และอบรมและจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับโทษของการพนัน
- จัดทำกิจกรรมที่สร้างความสนใจ และดึงความสนใจจากผู้เล่นการพนัน
- สนับสนุนกิจกรรมอื่นๆ แทน เช่น สนับสนุนให้ทำงานสะสมเงินดีกว่านำเงินไปเล่นพนัน

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

4.4.4 การวางมาตรการกฎหมายในการแก้ไขปัญหาการพนัน

- ต้องตั้งกฎที่เคร่งครัด มีการดำเนินการอย่างเด็ดขาด ทั้งการจับกุมและกวาดล้าง การวางมาตรการต้องเข้มงวด การบังคับใช้กฎหมายต้องเข้มงวดให้มากขึ้น ทั้งผู้เล่นพนัน ผู้ประกอบการ ผู้ผลิตและจำหน่ายอุปกรณ์การเล่นพนัน
 - ใช้มาตรการขั้นสูงสุด และใช้มาตรการเดียวกันทั้งประเทศทั้งคนรวยและคนจน
 - ชุมชนมีการสอดส่องบุคคลที่สงสัย
 - ต้องมีคนควบคุมเกี่ยวกับการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมาย
 - หากพบว่าใครเล่นการพนันก็ให้คนกลุ่มนั้นทำประโยชน์ให้กับสังคม โดยการปลูกป่าชายเลน เก็บขยะ
- ในเมือง
- อบรมเรื่องบทลงโทษของการเล่นพนันในชุมชน

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา ตาม โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)” กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะให้กับนิสิตนักศึกษาในการจัดการปัญหาจากการพนัน สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยพัฒนานโยบายด้านภัยการพนัน และประสานความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายฯ ผลักดันนโยบาย และ/หรือมาตรการป้องกันการเข้าถึงการพนันของเด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษามีมาตรการด้านภัยการพนันในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2558 – 15 ธันวาคม 2558 และคณะทำงานได้มีการสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และพฤติกรรมการเล่นของนักศึกษา รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมการเล่นพนัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบและวิธีการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ในการเล่นพนันของนักศึกษา ที่ทางสถาบันการศึกษาสามารถดำเนินการได้จริง มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถาบันการศึกษาต่อไป จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการสำรวจสถานการณ์ปัญหาการพนันฉบับนี้ขึ้น เพื่อนำเสนอผลการสำรวจการสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา โดยรูปแบบการศึกษามี 2 วิธี คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก และการศึกษาเชิงสำรวจ

5.1 บทสรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า ประสพการณ์การเล่นการพนันของนักศึกษา ส่วนใหญ่ไม่เคยเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 71.0 และนักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 26.7, ความถี่ในการเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่เล่นนานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 93.9 และเล่นเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 6.1, เหตุผลในการตัดสินใจเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่เล่นเพื่อความสนุก เพื่อคลายเครียด และเล่นตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 68.4, 37.7 และ 35.1 ตามลำดับ, ประเภทการพนันที่นักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนันเล่น ส่วนใหญ่ คือ ไพ่ และ พนันบอล/มวย คิดเป็นร้อยละ 43.9 และ 40.4 ตามลำดับ, จำนวนเงินที่ใช้เล่นในแต่ละครั้งของนักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ คือ ต่ำกว่า 100 บาท และ 100-500 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.2 และ 26.3 ตามลำดับ, สถานที่ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเล่นพนันของนักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ คือ ทีมมหาวิทยาลัย และที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 35.1 และ 26.3 ตามลำดับ

ในส่วนของนักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ต้องการเลิกเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 76.3 และไม่ต้องการเลิกเล่นการพนัน คิดเป็นร้อยละ 23.7, เหตุผลที่ต้องการเลิกเล่นการพนันของนักศึกษาที่มีประสพการณ์การเล่นการพนัน ส่วนใหญ่ต้องการประหยัด และคิดว่าผิดศีลธรรม คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 31.6 ตามลำดับ, ข้อค้นพบจากการศึกษาผลกระทบที่ได้รับจากการเล่นพนันฟุตบอลนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ด้านค่าใช้จ่าย ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในการศึกษาครั้งนี้ รองลงมาคือ ด้านครอบครัว และด้านการเรียน ส่วนด้านจิตใจ ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย และน้อยที่สุดคือ

ด้านสุขภาพ ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยตามลำดับ และ เมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา ส่วนใหญ่นักศึกษาเลือกปรึกษากับพ่อแม่ และเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 72.8 และ 71.7 ตามลำดับ

ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการพนัน พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ 1) การเล่นพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย 2) ผู้ติดพนันมีโอกาสเสี่ยงต่อการทำสิ่งผิดกฎหมาย 3) การเล่นพนันผิดศีลธรรม ($\bar{X} = 4.41, 4.39$ และ 4.27 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย คือ 1) การพนันเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาในสังคม 2) ไม่มีใครที่ประสบความสำเร็จจากการเล่นพนัน 3) การพนันทำให้ท่านเป็นภาระทางการเงินให้กับครอบครัว 4) การพนันทำให้สมาชิกในครอบครัวท่านเสียชื่อ 5) การเล่นการพนันทำให้เงินไม่พอใช้ 6) การพนันทำให้มีปัญหาในการเรียน 7) ผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เล่นการพนัน เช่น บ้านเป็นบ่อน หรือสังคมนิยมชมชื่น มีโอกาสเล่นการพนันได้ง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.12, 3.91, 3.88, 3.87, 3.72, 3.70$ และ 3.70 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมีผลน้อย คือ 1) ผู้ที่มีสถานะทางสังคมที่ยากจน รายได้น้อย ไม่มีงาน มีความเสี่ยงต่อการเล่นพนันมากขึ้น 2) การเล่นพนันทำให้รู้สึกตื่นเต้น ลุ้น สนุกสนาน 3) การเล่นพนันสามารถทำให้รวยทางลัดได้ ($\bar{X} = 3.35, 2.77$ และ 2.49 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ 1) การเล่นพนันเป็นเรื่องความชอบส่วนบุคคล ไม่ได้สร้างความเดือนร้อนให้ใคร 2) ท่านเล่นการพนันตามกลุ่มเพื่อนและเพื่อเข้าสังคมได้ 3) ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งบันเทิง 4) ท่านเล่นการพนันเพราะมีเวลาว่างมาก 5) ท่านเล่นการพนันเพราะชอบเสี่ยง 6) ท่านมีรายได้เพิ่มจากการเล่นการพนัน ($\bar{X} = 2.53, 2.36, 2.16, 2.02, 1.84$ และ 1.83 ตามลำดับ), ทัศนคติเกี่ยวกับการเล่นพนันของนักศึกษา ข้อคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วย คือ 1) ท่านกั๊หนี้ยืมสินเพื่อเล่นการพนัน 2) ท่านเคยหาเงินโดยผิดกฎหมายเพื่อนำมาเล่นการพนัน 3) ท่านเล่นการพนันเพราะต้องการยึดเป็นอาชีพ 4) ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งจำเป็น ($\bar{X} = 1.80, 1.70, 1.31$ และ 1.29 ตามลำดับ)

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเล่นการพนัน พบว่า การทดสอบพฤติกรรมการเล่นพนันของนักศึกษา พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่ คือ 1) ความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญ โอกาสในด้านการงาน การเรียน หรืออาชีพเสียไปเพราะการพนัน 2) หลังจากเสียเงินพนันแล้ว ได้พยายามที่จะกลับไปเล่นเพื่อเอาเงินคืนบ่อยครั้ง 3) โกหกครอบครัว แพทย์ผู้รักษา หรือ บุคคลอื่นเพื่อปกปิดการเล่นพนันของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.5, 27.2 และ 21.5 ตามลำดับ

ความคิดเห็นต่อการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการสนับสนุนให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนันของสถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 87.8 และไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 9.1 นักศึกษาที่เห็นด้วย ได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมว่า

ด้านมุมมองต่อการพนัน: 1) การพนันเป็นสิ่งที่ไม่ดี ผิดกฎหมาย ผิดหลักศาสนา ทำให้สิ้นเปลือง สูญเสียทรัพย์สิน ก่อให้เกิดหนี้สิน เสียการเรียน นำไปสู่ปัญหาต่างๆ, 2) คนเล่นการพนันเป็นการใช้เวลาโดยไร้สาระ เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี และน่ารังเกียจ, 3) การพนันอาจมีการได้ทรัพย์สินกลับมาบ้าง แต่ไม่คุ้มกับสิ่งต่างๆ ที่เสียไป, 4) คิดว่าการเล่นการพนันมีมากในสถานศึกษา, และ 5) หากไม่มีการพนันประเทศไทยจะได้เจริญยิ่งขึ้น

ด้านประโยชน์ของกิจกรรม/โครงการ: 1) การจัดกิจกรรมอาจเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเลิกเล่นการพนันได้, 2) ทำให้เด็กได้มาสนใจ เรื่องการเรียน และปฏิบัติตัวดี มีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น นักศึกษาจะได้

ตั้งใจเรียนมากขึ้น, 3) นักศึกษาจะได้ตระหนักโทษของการพนัน เห็นถึงข้อเสียและผลกระทบที่จะตามมา, 4) ทำให้ผู้คนนั้นหันมาสนใจในเรื่องการทำงาน หารายได้ที่สุจริต ไม่ไปมั่วสุมกับการพนัน, 5) จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น, 6) นักศึกษาสามารถนำเวลานั้นไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ ไม่ไปหมกมุ่นกับเรื่อง อบายมุข มีเวลาให้กับการเรียนได้มากขึ้น ส่งผลให้นักศึกษา มีพฤติกรรมในการเรียนที่ดีขึ้น และเป็นผลดีกับนักศึกษาโดยตรง, 7) จะได้ช่วยให้สถาบันปลอดภัยจากการพนัน ช่วยลดอัตราของผู้ที่เล่นการพนัน และ 8) ประหยัด จะทำให้นักศึกษาสามารถเก็บเงินที่เล่นการพนันไปทำอย่างอื่นที่สมควรทำ รู้จักการใช้เงินอย่างถูกวิธี และเกิดประโยชน์ในทางที่ดี

นักศึกษาที่ไม่เห็นด้วย ได้ระบุเหตุผลเพิ่มเติมว่า เขาเล่นการพนัน ก็เป็นเงินของเขา, ไม่อยากเข้าร่วม, ไม่เคย เจอคนเล่นอยู่ในมหาวิทยาลัย, และจะทำให้เสื่อมเสียสถาบัน

5.2 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

ประเด็นที่ค้นพบจากการศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขปัญหาการพนัน สำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อจะได้ลดความรุนแรงของปัญหา ผู้ศึกษานำความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมาสรุปพร้อมอภิปรายผลได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การปราบปรามการลักลอบเล่นพนันควรกำหนดนโยบาย เพื่อสร้างความชัดเจนและแสดงถึงความมุ่งมั่น เอาใจจริงเอาใจในการปราบปรามอย่างต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อีกทั้งยังเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่น เอาใจจริงเอาใจในการปราบปรามอย่างต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อีกทั้งยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความเอาใจใส่ต่อสังคมของผู้บริหารระดับสูงของประเทศโดยให้ทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและปราบปรามการลักลอบเล่นพนันอย่างจริงจังและเด็ดขาด แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ให้เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายอย่างเคร่งครัด 1) เร่งรัดให้มีบทลงโทษที่ชัดเจนและรุนแรงมากขึ้น ทั้งผู้เล่น บ่อน เจ้าหน้าทีของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเล่นการพนันผิดกฎหมายโดยแก้กฎหมายให้มีปริมาณที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน 2) รณรงค์และประชาสัมพันธ์ ถึงโทษของการพนันอย่างต่อเนื่อง เช่น กระตุ้นผู้ปกครองให้ดูแล เอาใจใส่ บุตรหลานอย่างใกล้ชิด กระตุ้นให้ประชาชนร่วมกันลงโทษสื่อที่นำเสนอข่าวสารในเชิงไม่สร้างสรรค์และมีผลต่อการส่งเสริมการเล่นพนัน กระตุ้นในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เล่นพนันให้เห็นถึงโทษ ผลเสีย ความเดือดร้อนที่ได้รับจากการเล่นพนัน และ 3) ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาไปดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศว่าเขามีวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างไร แล้วนำวิธีการ หรือกระบวนการแก้ปัญหา เหล่านั้นมาปรับใช้กับสถานศึกษาตามความเหมาะสม นอกจากนี้ควรประเมินผลการแก้ไขปัญหาด้วยว่าไปถึงไหนแล้ว เปรียบเทียบกับสถาบันอื่นแล้วเราเป็นอย่างไร

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ
<http://www.thainhf.org>

ภาคผนวก ก. แบบสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา
โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)”

คำชี้แจง

1. การสำรวจพฤติกรรมและสถานการณ์การเล่นพนันของนักศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อทราบสถานการณ์และพฤติกรรมการเล่นของนักศึกษา รวมทั้งทราบความคิดเห็นของท่านต่อการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมการเล่นพนัน นำไปสู่การพัฒนา รูปแบบและวิธีการดำเนินงานด้านการควบคุมและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆในการเล่นพนันของนักศึกษา ที่ทางสถาบันการศึกษาสามารถดำเนินการได้จริง มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถาบันการศึกษา ต่อไป
2. ข้อคำถามในแบบสอบถามชุดนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 พฤติกรรมการเล่นพนัน (10 ข้อ)
ส่วนที่ 2 ทักษะคิดต่อการเล่นพนัน (23 ข้อ)
ส่วนที่ 3 แบบทดสอบพฤติกรรมการเล่นพนัน (10 ข้อ)
ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการป้องกัน (4 ข้อ)
3. คณะผู้ดำเนินงานใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่านให้ครบถ้วนทุกข้อ โดยข้อมูลและผลการตอบคำถามทั้งหมด ทางคณะผู้ดำเนินงานจะถือเป็นความลับและเสนอผลเป็นภาพรวม และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
โครงการ “มหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน (Thai-University Anti-gambling)”
กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ส่วนที่ 1 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นพนัน

1. พฤติกรรมในการเล่นการพนันของท่าน

- เคยเล่น ไม่เคยเล่น (ข้ามไปตอบข้อ 9)

2. ความถี่ในการเล่นการพนันของท่าน

- เล่นเป็นประจำ นานๆเล่นครั้ง

3. เหตุผลในการตัดสินใจเล่นการพนันของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เห็นคนใกล้ชิดในครอบครัวเล่น เล่นตามเพื่อน เล่นเพื่อความสนุก
 เล่นเพื่อเข้าสังคม ชอบลุ้นและชอบความตื่นเต้น คลายเครียด
 หวังรวยทางลัด อื่นๆ ระบุ.....

4. ประเภทการพนันที่ท่านเคยเล่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หว่ยใต้ดิน ฉลากกินแบ่งรัฐบาล พนันบอล/มวย
 ชนไก่/วัวชน/ปลากัด ไพ่ ไฮโล
 พนันออนไลน์ หว่ยชาเขียว อื่นๆ ระบุ.....

5. ความถี่ในการเล่นการพนันของท่าน

- เล่นเป็นประจำ นานๆเล่นครั้ง

6. จำนวนเงินที่ใช้เล่นในแต่ละครั้ง

- ต่ำกว่า 100 บาท 100-500 บาท
 501-1,000 บาท 1,001-1,500 บาท
 1,501-2,000 บาท 2,000 บาทขึ้นไป

7. สถานที่ส่วนใหญ่ที่ท่านใช้ในการเล่นพนัน

- () ที่บ้าน
- () ที่หอพักมหาวิทยาลัย
- () บ้านเพื่อน
- () อื่นๆ ระบุ.....

8. ปัจจุบัน ท่านมีไม่ต้องการ เลิกเล่นการพนันหรือไม่

- () เพราะ.....
- () ต้องการ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เพื่อนอยากให้เลิก
- () มีปัญหากับครอบครัว
- () ต้องการประหยัด
- () ผิดศีลธรรม
- () ผิดกฎหมาย/กลัวตำรวจจับ
- () มีผลกระทบต่อหน้าที่การเรียน
- () มีผลกระทบต่อสุขภาพ
- () อื่นๆ ระบุ.....

9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากสถาบันการศึกษาของท่าน จะดำเนินกิจกรรมหรือมีโครงการสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาเลิกเล่นการพนัน

- () ไม่เห็นด้วยเพราะ
- () เห็นด้วย เพราะ

10. ท่านต้องการให้สถาบันการศึกษาของท่าน จัดกิจกรรมสนับสนุนให้เลิกเล่นการพนันหรือไม่

- () ไม่ต้องการเพราะ
- () ต้องการ ให้จัดกิจกรรม ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาเลิกเล่นการพนัน
 - () กิจกรรมเลิกพนัน เพิ่มรายได้พิเศษ
 - () กิจกรรมการให้คำปรึกษาเลิกพนัน
 - () อื่นๆ.....
 - () แจกสื่อสิ่งพิมพ์ แผ่นพับความรู้ สติกเกอร์ เกี่ยวกับการรณรงค์เรื่องการพนัน
 - () จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการหารายได้เพิ่ม/รายได้พิเศษ
 - () จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับโทษของการพนัน
 - () อื่นๆ.....

11. เมื่อท่านมีปัญหาหรือมีความเครียดเกี่ยวกับปัญหาต่างๆในชีวิต ท่านปรึกษาใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เพื่อน () ครู อาจารย์ () พ่อ แม่ ()ญาติพี่น้อง
- () ผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อแม่ () อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ทักษะคิดเกี่ยวกับการเล่นพนัน

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาเลือกข้อความที่ตรงกับความรู้สึก หรือความเห็นของท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ข้อ	ข้อความ	ทัศนคติ				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	มีผลน้อย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1	ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งบันเทิง					
2	ท่านคิดว่าการพนันเป็นสิ่งจำเป็น					
3	ท่านเล่นการพนันเพราะต้องการยึดเป็นอาชีพ					
4	ท่านเล่นการพนันเพราะชอบเสี่ยง					
5	การพนันทำให้ท่านมีปัญหาในการเรียน					
6	ท่านมีรายได้เพิ่มจากการเล่นการพนัน					
7	การเล่นการพนันทำให้เงินไม่พอใช้					
8	ท่านกู้หนี้ยืมสินเพื่อเล่นการพนัน					
9	ท่านเคยหาเงินโดยผิดกฎหมายเพื่อนำมาเล่นการพนัน					
10	การพนันเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาในสังคม					
11	ท่านเล่นการพนันเพราะมีเวลาว่างมาก					
12	การเล่นพนันเป็นเรื่องความชอบส่วนบุคคล ไม่ได้สร้างความเดือนร้อนให้ใคร					
13	ผู้ติดพนันมีโอกาสเสี่ยงต่อการทำสิ่งผิดกฎหมาย					
14	การเล่นพนันผิดศีลธรรม					
15	การเล่นพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย					
16	ผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เล่นการพนัน เช่น บ้านเป็นบ่อนหรือสังคมในชุมชน มีโอกาสเล่นการพนันได้ง่ายขึ้น					
17	การเล่นพนันทำให้รู้สึกตื่นเต้น ลุ้น สนุกสนาน					
18	ผู้ที่มีสถานะทางสังคมที่ยากจน รายได้น้อย ไม่มีงาน มีความเสี่ยงต่อการเล่นพนันมากขึ้น					
19	ไม่มีใครที่ประสบความสำเร็จจากการเล่นพนัน					

20	การเล่นพนันสามารถทำให้รวยทางลัดได้				
21	การพนันทำให้ท่านเป็นภาระทางการเงินให้กับครอบครัว				
22	การพนันทำให้สมาชิกในครอบครัวท่านเสียชื่อ				
23	ท่านเล่นการพนันตามกลุ่มเพื่อนและเพื่อเข้าสังคมได้				

ส่วนที่ 3 แบบทดสอบพฤติกรรมการเล่นพนัน

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาเลือกข้อความที่ตรงกับความรู้สึก หรือความเห็นของท่านมากที่สุด
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

รู้สึกกระสับกระส่ายหรือหงุดหงิดง่ายเวลาพยายามหยุดหรือลดการเล่นพนัน

- ความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญ โอกาสในด้านกรงาน การเรียน หรืออาชีพเสียไปเพราะการพนัน
- หลังจากเสียเงินพนันแล้ว ได้พยายามที่จะกลับไปเล่นเพื่อเอาเงินคืนบ่อยครั้ง
- เล่นการพนันเพื่อหาทางออกจากปัญหาหรือให้มีความรู้สึกที่ดีขึ้นจากความรู้สึกไม่สบายใจ
- ต้องให้บุคคลอื่นหาเงินมาช่วยให้พ้นจากการเป็นหนี้พนัน
- ทำผิดกฎหมาย เช่น ปลอมแปลงเอกสาร ขโมยของ เพื่อให้ได้เงินมาใช้หนี้พนัน
- พยายามที่จะควบคุม ลด หรือ หยุดการเล่นพนันแต่ทำไม่สำเร็จบ่อยครั้ง
- พนันด้วยการเพิ่มปริมาณเงินมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้คงความรู้สึกตื่นเต้นเช่นเดิมได้
- โกหกครอบครัว แพทย์ผู้รักษา หรือ บุคคลอื่นเพื่อปกปิดการเล่นพนันของตนเอง
- ครุ่นคิดถึงแต่การพนันอย่างมาก ทั้งเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์การเล่นพนันในอดีตของตนเอง

ว่าเล่นได้หรือเสียอย่างไร รวมไปถึงการวางแผนล่วงหน้าว่าจะทำอะไรให้ชนะในคราวต่อไป
หรือคิดวิธีหาเงินเพื่อจะนำไปใช้ในการพนันครั้งต่อไป

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

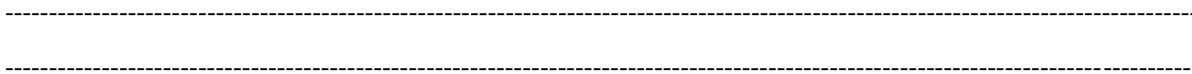
ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการป้องกัน

4.1 การป้องกันการพนัน ในกลุ่มเยาวชน

4.2 การปราบปรามการพนันในสถาบันการศึกษา

4.3 การป้องกันการพนัน

4.4 การวางมาตรการกักหนายในการแก้ไขปัญหาการพนัน

“ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจนี้ ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาให้หน่วยงานของท่านเป็นมหาวิทยาลัยสร้างเสริมสุขภาพ แผนงานพัฒนาการสร้างเสริมมหาวิทยาลัยไทยหยุดพนัน”

ภาคผนวก ข
พระราชบัญญัติการพนัน
พุทธศักราช 2478

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎรลงวันที่ 20 สิงหาคม พุทธศักราช 2478)

น.อ. อาทิตย์ทิพอาภา ร.น.

เจ้าพระยายมราช

พล.อ.เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ 31 มกราคม พุทธศักราช 2478

เป็นปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรเพิ่มเติมและรวบรวมพระราชบัญญัติการพนันเสียใหม่
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร
ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478

มาตรา 2⁽¹⁾ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2473 และกฎหมาย
กฎ ข้อบังคับ ซึ่งมีความขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ความในมาตรา 853, 854 และ 855
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 4 ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มี หรือเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้าย
พระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้
ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้
บังคับเงื่อนไขใด ๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก็อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา

การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่น
อื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์
แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและ
ออกใบอนุญาตให้ หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

ในการเล่นอันระบุไว้ในวรรค 2 ข้างต้นนั้นจะพนันกันได้เฉพาะเมื่อได้มีใบอนุญาตให้จัดมีขึ้นหรือมี
กฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

การเล่นหมายเลข 5 ถึง 15 ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่ง
รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ นั้น จะให้รางวัลตราเป็นเงินไม่ได้ และห้ามมิให้ผู้ได้รับ
รางวัลที่ให้ไปแล้วกลับคืน หรือรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้นในสถานงานหรือการเล่นหรือบริเวณต่อเนื่องใน
ระหว่างมีงานหรือการเล่น

มาตรา 4 ทวิ⁽¹⁾ ในการเล่นอื่นใดนอกจากที่กล่าวในมาตรา 4 จะพนันกันหรือจะจัดให้มีเพื่อให้พนันกันได้เฉพาะการเล่นที่ระบุชื่อและเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวง

คำว่า การเล่น ในวรรคก่อน ให้หมายความรวมถึงการทายและการทำนายด้วย

มาตรา 5 ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมจะพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

มาตรา 6 ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะ หรือในงานนักขัตตฤกษ์ หรือในที่สาธารณสถาน

มาตรา 7 ใบอนุญาตทุกฉบับต้องกำหนด

(1) ลักษณะข้อจำกัดและเงื่อนไขของการเล่นพนันโดยชัดแจ้ง

(2) สถานที่ วัน เดือน ปี และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เล่น ถ้าเป็นใบอนุญาตสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป ให้ระบุจำนวนสลากที่จะขายกับสถานที่วันและเวลาที่จะออกด้วย

(3) จำนวนบุคคลผู้จะเข้าเล่นมีกำหนดหรือไม่ และไม่ให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์หรือไม่บรรลุนิติภาวะเข้าเล่นด้วย เว้นแต่การเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16

มาตรา 8 การจัดให้มีการแถมพิกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้

มาตรา 9 สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ และสวิป หรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้เล่นคนหนึ่งคนใดนั้น ต้องส่งสลากให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตประทับตราเสียก่อน จึงนำออกจำหน่ายได้

ถ้ายังมีได้รับอนุญาตให้มีการเล่นที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน ห้ามมิให้ประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้บุคคลใด ๆ เข้าร่วมในการเล่นนั้น

มาตรา 9 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งที่ออกจำหน่ายตามมาตรา 9 และที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดในสลาก

มาตรา 9 ตรี⁽³⁾ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 10 ทรัพย์สินพนันกันซึ่งจับได้ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวงหรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น เว้นแต่ทรัพย์สินซึ่งมิได้เอาออกพนัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเล่นนั้น ให้ศาลมีอำนาจริบได้ตามกฎหมายลักษณะอาญา

ประกาศหรือเอกสารอย่างใด ๆ อันมุ่งหมายให้เป็นการชักชวนผู้อื่นให้เข้าเล่นดังกล่าวไว้ในมาตรา 9 วรรค 2 นั้น ตำรวจหรือกรมการอำเภอจะยึดและทำลายเสียก็ได้ ถ้าประกาศหรือเอกสารนั้นส่งทางไปรษณีย์ถึงผู้รับที่อยู่ในราชอาณาจักร เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะยึดประกาศหรือเอกสารนั้นไว้ก็ได้ แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ต้องแจ้งให้ผู้รับทราบ ถ้าผู้รับมีข้อโต้แย้งว่าประกาศหรือเอกสารนั้นมิได้เกี่ยวแก่การพนัน ผู้รับจะนำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนด 1 เดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานไปรษณีย์ก็ได้ ถ้าผู้รับมิได้นำคดีไปฟ้องศาลก็ดี หรือเมื่อศาลสั่งยึดนั้นก็ดี เจ้าพนักงานไปรษณีย์มีอำนาจทำลายประกาศหรือเอกสารที่ยึดไว้

ได้

แต่เจ้าพนักงานไปรษณีย์จะเปิดซองหรือห่อออกดูโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรานี้ไม่ได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายภายนอกแสดงว่า ในซองหรือในห่อนั้นมีสิ่งที่จะต้องรับและทำลายตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 11 เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีสิทธิจะเรียกใบอนุญาตคืนเมื่อมีเหตุสมควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตกระทำการละเมิดพระราชบัญญัตินี้ หรือกฏกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 12⁽¹⁾ ผู้ใดจัดให้มีการเล่น หรือทำอุบายล่อ ช่วยประกาศโฆษณาหรือชักชวนโดยทางตรงหรือทางอ้อมให้ผู้อื่นเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นซึ่งมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานหรือรับอนุญาตแล้วแต่เล่นพลิกแพลงหรือผู้ใดเข้าเล่นหรือเข้าพนันในการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฏกระทรวง หรือข้อความในใบอนุญาต ผู้นั้นมีความผิดต่อไปนี้

(1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก. หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบหรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ด้วยอีกโทษหนึ่งวันแต่ผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่เรียกว่าลูกค้ำ ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ความผิดตามมาตรา 4 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 13 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 4 อันว่าด้วยการรับกลับคืนหรือรับซื้อ หรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้น มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 500 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 8 มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับตั้งแต่ 50 บาท ขึ้นไปจนถึง 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 14 ทวิ⁽²⁾ ผู้ใดกระทำความผิด ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัตินี้เมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่ครบกำหนดสามปี กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้อีก

(1) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำครั้งหลังเป็นโทษจำคุก และปรับ ให้วางโทษทวิคูณ

(2) ถ้าโทษซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดที่กระทำครั้งหลังเป็นโทษจำคุก หรือปรับ ให้วางโทษทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 15⁽¹⁾ นอกจากโทษที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเป็นกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิด ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้จำเลยสินบนแก่ผู้นำจับด้วย และให้ศาลสั่งไว้ในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดใช้เงินสินบนแก่ผู้นำจับกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับด้วยอีกโทษหนึ่ง ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระสินบนดังกล่าวให้จ่ายจากเงินที่ได้จากของกลางซึ่งศาลสั่งริบเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว หรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

มาตรา 16⁽²⁾ รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข 17 ในบัญชี ข. เสียภาษีไม่เกินกว่าร้อยละสิบแห่งยอดรายรับก่อนหักรายจ่าย การเล่นหมายเลข 19 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดรายรับซึ่งหักรายจ่ายแล้ว และการเล่นหมายเลข 16 หมายเลข 18 และหมายเลข 20 ในบัญชี ข. ไม่เกินร้อยละสิบแห่งยอดราคาสลาก ซึ่งมีผู้รับซื้อก่อนหักรายจ่าย

รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตการเล่นหมายเลข 17

หมายเลข 18 และหมายเลข 19 ในบัญชี ข. เสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกไม่เกินร้อยละสองครึ่ง เพื่อให้เป็นรายได้ของเทศบาลแห่งท้องที่ที่เล่นการพนันตามใบอนุญาตโดยกำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

มาตรา 16 ทวิ⁽³⁾ ภาษีที่จะต้องเสียตามความในมาตรา 16 และเงินค่าธรรมเนียมตามความในมาตรา 17 นั้น ให้รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่จะตามพระราชบัญญัติที่กำหนดตามสภาพแห่งท้องที่นั้นได้

มาตรา 17 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ตั้งเจ้าพนักงานดำเนินการตามพระราชบัญญัติ กำหนดเงินค่าธรรมเนียม กำหนดเงื่อนไขในการเล่นพนัน และวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)
พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์
รัฐมนตรี

1. หวย ก. ข.
2. โปป๋น
3. โปก่า
4. ถั่ว
5. แปก่า
6. จัปยี้กั
7. ต่อดั้ม
8. เปี้ยโบก หรือคูคัหรืออี่โจ้ง
9. ไฟสามใบ
10. ไม้สามอัน
11. ช่างงา หรือป้อก
12. ไม้ดำ ไม้แดง หรือปลาดำปลาแดง หรืออี่ดำอี่แดง
13. อี่โปงครอบ
14. กำตัด
15. ไม้หมุน หรือล้อหมุนทุก ๆ อย่าง
16. หัวโตหรือทายภาพ
17. การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์ เช่นเอามัดหรือหนามผูก หรือวางยาเบื่อเมาให้สัตว์ชนหรือต่อสู้กัน หรือสูมไฟบนหลังเต่าให้วิ่งแข่งกันหรือการเล่นอื่นๆ ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์ อันมีลักษณะคล้ายกับที่ว่ามานี้
18. บิลเลียดรู ดีฟี
19. โยนจิม
20. สี่เหงาลัก

21. ชลูกชลูก
22. น้ำเต้าทุก ๆ อย่าง
23. ไฮโลว์
24. อีโก้
25. ปั่นแปะ
26. อีโปงซัด
27. บาการา
28. สล็อตแมชีน

บัญชี ข.

1. การเล่นเกมต่าง ๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งกัน เช่น ชนโค ชนไก่ กัดปลา แข่งม้า ฯลฯ นอกจากที่กล่าวไว้ในหมายเลข 17 แห่งบัญชี ก.

2. วิ่งว้วน
3. ชกมวย มวยปล้ำ
4. แข่งเรือฟ่ง แข่งเรือลื้อ
5. ชีร์รูป
6. โยนห่วง
7. โยนสตาจค์หรือวัตถุใด ๆ ลงในภาชนะต่าง ๆ
8. ตกเบ็ด
9. จับสลากโดยวิธีใด ๆ
10. ยิงเป้า
11. ปาหน้าคน ปาสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ
12. เต้าขำมตัน
13. หมากแกว
14. หมากหัวแดง
15. ปิงโก

16. สลากกินแบ่ง สลากกินรวบหรือการเล่นอย่างใดที่เสี่ยงโชคให้เงินหรือประโยชน์อื่นแก่ผู้เล่นคนใดคนหนึ่ง

17. โตแตไลเซเตอร์ สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
18. สวีป สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
19. บู้กเมกิง สำหรับการเล่นอย่างใดอย่างหนึ่ง
20. ขายสลากกินแบ่ง สลากกินรวบ หรือสวีป ซึ่งไม่ได้ออกในประเทศสยาม แต่ได้จัดให้มีขึ้นโดยชอบด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดนั้น

ด้วยกฎหมายของประเทศที่จัดนั้น

21. ไฟนักรระจอก ไฟต่อแต้ม ไฟต่าง ๆ
22. ดวด
23. บิลเลียด

24. ซ็องอ้อย
25. สะบ้าย้อย
26. สะบ้ายุด
27. ฟุตบอลโต๊ะ
28. เครื่องเล่นซึ่งใช้เครื่องกล พลังไฟฟ้า พลังแสงสว่าง หรือพลังอื่นใดที่ใช้เล่นโดยวิธีสัมผัส เลื่อน กด ตีต ดึง ยิง โยน โยก หมุน หรือวิธีอื่นใดซึ่งสามารถทำให้แพ้ชนะกันได้ไม่ว่าจะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใด ๆ หรือไม่ก็ตาม

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2482

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2485

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2485

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2490

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2503

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในขณะนี้ เทศบาลได้รับเงินปันส่วนรายได้จากการอนุญาตให้เล่นการพนันไว้น้อยมาก โดยได้รับเพียง 10% ของอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเท่านั้น และรายได้ของเทศบาลไม่เพียงพอแก่ภารกิจในอันที่จะบำรุงท้องถิ่น จึงควรเก็บภาษีการเล่นการพนัน หมายเลข 17, 18 และ 19 ในบัญชี ข. แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 เพิ่มขึ้น เพื่อให้เป็นรายได้แก่เทศบาล

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2504

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปรากฏว่าได้มีการเล่นการพนันสลากกินรวบอันเป็นการผิดกฎหมายอยู่โดยแพร่หลาย สมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้ลงโทษหนักขึ้นเพื่อเป็นการปราบปราม

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2505

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมีผู้ขายสลากกินแบ่งที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้ในสลาก เป็นเหตุให้ประชาชนต้องซื้อสลากในราคาสูง และไม่อาจลงโทษแก่ผู้ขายได้ เพื่อเป็นทางป้องกันและปราบปรามจึงต้องออกกฎหมายเพิ่มเติม เพื่อให้มีผู้ขายสลากกินแบ่งที่ยังมิได้ออกรางวัลเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้ในสลาก

บรรณานุกรม

โครงการอินเทอร์เน็ตสี่ขาเพื่อเยาวชน. 2558. ไฮโลมือถือวัยรุ่นขาโจ๋ฮิตแต่ดองมม. (ออนไลน์)

แหล่งที่มา: www.dailynews.co.th. (สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2558)

ชูมิตร ชุณหวาณิชพิทักษ์. ร.ต.ท. การพนัน (ลูกกลม ๆ) ไม่เคยทำให้ใครร่ำรวย แล้วคุณจะดันทุรังไป

ทำไม. (ออนไลน์) แหล่งที่มา <http://www.16falcon.exteen.com> (สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2558)

พัชรี นิยมศิลป์. มงบ่อนการพนันเชิงบวก : ทรศนะในการพัฒนาสู่โลกเสรีนิยม. คณะนิติศาสตร์ จุฬา

จุฬาลงมหาวิทยาลัย. (ออนไลน์) แหล่งที่มา <http://law.chula.ac.th> (สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2558)

สนุกดอตคอม. 2553 . ไฮโลมือถือตาบสองคมบนโลกไร้สาย (ออนไลน์) แหล่งที่มา :

www.game.sanook.com. (สืบค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2558)

สุนทร ชื่นชิด . พ.ต.ท. พัฒนาการของการพนันไทยผลฟุตบอลกับแนวทางการป้องกันและปราบปราม.

เอกสารศึกษาหลักสูตรผู้กำกับการรุ่นที่ 66

Casino.2553. เชิญชวนเล่นการพนันออนไลน์. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : www.plazadd.com. (สืบค้น
เมื่อ 26 ธันวาคม 2558)

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน
Information Center for Gambling Control Policy

สงวนลิขสิทธิ์ © 2558

โดย ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

ธันวาคม พ.ศ. 2558

อนุญาตให้นำเนื้อหาในเอกสารนี้ไปใช้และเผยแพร่ โดยมีให้ผลิตซ้ำเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า รวมทั้งให้อ้างอิงแหล่งที่มาจากศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)

พิมพ์ที่ : กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย

ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะลดปัญหาจากการพนัน (ICGP)
มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)
1168 ซอยพหลโยธิน 22 ก.พหลโยธิน
แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

: 0-2511-5855

: 0-2939-2122

: ICGP@THAINHF.ORG

: WWW.THAINHF.ORG/ICGP

: ICGCP

: @ICGP1

**: ศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะ
เพื่อลดปัญหาจากการพนัน**

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)